

Erdészeti Lapok

Alapítva: 1862-ben

CL. évfolyam
2015. február

Az Országos Erdészeti Egyesület folyóirata

www.oe.hu



A TARTALOMBÓL:

KÁROSÍTÓK ENERGETIKAI FAÜLTETVÉNYEK BEN

A IUFRO XXIV. VILÁGKONGRESSZUSA

EGY NAGY ÍVŰ KUTATÁS EREDMÉNYEI

A KOCSÁNYOS TÖLGY BOTANIKAI JELLEMZÉSE

SZAKOSZTÁLYOK RENDEZVÉNYE IVÁNCON

75 ÉVE HUNYT EL KAÁN KÁROLY



9700 Szombathely, Ipari u. 3. • Tel.: +36 94 513 350

HITTNER ERDÉSZETI KÖZELÍTŐK – MÁR AZ EGÉSZ ORSZÁGBAN ELÉRHETŐK

55 V

ECO **TRAC**

120 V

ITT AZ ALKALOM!

CSERÉLJE LE RÉGI, ELAVULT ERDÉSZETI VONSZOLÓJÁT
HITTNER ERDÉSZETI KÖZELÍTŐRE!

**ÚJ GÉP,
VERHETETLEN
ÁRON.**



VISZONTELADÓI PARTNEREINK:



**Agráció Kft.
Gödöllő**

Tel.: +36 30 343 3458
www.agracio.hu
agracio@agracio.hu

**Agro-Alfa Kft.
Szombathely**

Tel.: +36 94 513 350
www.agroalfa.hu
info@agroalfa.hu

**Agroker Holding Zrt.
Nyíregyháza**

Tel.: +36 42 598 470
www.agrokerholding.hu
gep@agrokerholding.hu

**Hanki-Ker Kft.
Makó**

Tel.: +36 30 278 6788
www.hanki-ker.hu
info@hanki-ker.hu

www.agroalfa.hu • info@agroalfa.hu



A harmadik oldal

Az évfordulók fontos iránymutató mérföldkövek életünkben. Vannak melyeket zászlódíszek lobogása és fanfárok barsogása mellett joggal ünnepeünk meg a nagyobb figyelem középpontjába helyezve, és vannak csendesebb ünnepeink. A két ünneplési mód között nem érdemes éles választóvonalat bűzni. Tudni kell mind a kettőt okosan és méltó módon használni.

Az Erdészeti Lapok címlapjának fejlécében hónapról hónapra megjelenik egy beszédes római szám, mely évről évre lassan, de biztosan növekszik. Szerkesztőbizottságunk új elnöke a múlt bavi lapszám e hasábon megfogalmazott beköszöntő soraiban már finoman utalt erre az apró, de fontos változásra: „A lap, amely 150. évfolyamába lép...”. Vagyis jubileumot ünnepeünk. Igaz, most csak csendesen.

2012-ben szakmai folyóiratunk, egyesületi közlönyünk fennállásának másfél évszázados évfordulójára emlékezünk. Külön kiadvánnyal, előadásokkal, egyesületi programokkal, egyedileg tervezett logoval, egész évet átölelő cikksorozattal ünnepeünk meg bazánk második legrégebbi, máig folyamatosan megjelenő periodikáját.

A folyóiratok alapítási éve, induló lapszámának megjelenési évszáma és az összesített évfolyamszám között gyakran jelentős a különbség, hiszen a folyóiratok sorsa emberek sorsának a tükré is egyben. Ha kellő időt megélnék, a történelmi korszakok szelei, időnként vadul vágtagzó és emberi sorsokat megtépázó viharai, rajtuk is végigvonulnak. Összevont lapszámokban, csökkentett terjedelmekben, csonka vagy teljesen kimaradt évfolyamokban.

Az Erdészeti Lapok a magyar történelem egy fontos mozaikdarabja. Az ország leglátogatottabb digitális folyóirat archívumának vissza-visszatérő sok ezernyi felhasználója is ezt bizonyítja számunkra.

A hazai történelem nem vonult el nyomtalanul a szakmánk lapja mellett. 1862-es alapításától kezdve 83 évfolyamon keresztül, 1944 világégéssel terbes évéig – túlélve egy világháborút és Trianont is – megszakítás nélkül jelent meg. A második világháború végletekig kifacsart terbei alatt azonban megrogyant, 1945-től 1948-ig hallgatásba kényszerült. Az 1950-es évek vészterhes korszakában betiltották, mert nem követte a napi politikai elvárásokat. Eltelt néhány hosszú, sötét év és az 1952 óta „Az Erdő” néven kiadott erdészettudományi szaklap 1955. márciusi címlapján már a következő felírat volt olvasható: „Az 1862-ben alapított Erdészeti Lapok 90. évfolyama”.

Alapításának 150. évfordulója után, most 2015-ben csendesen ünnepeünk a 150. évfolyamot. Reméljük a Lapok Szerkesztőségének számtalán számos szakosztály és helyi csoport beszámoló, aktuális szakmai írás, publikáció, a folyóirat jövőbe mutató gazdag tartalmában tükrözi majd vissza ezt a belső jubileumunkat.

Egy évfolyammal később pedig ismét ragyogóbb díszbe öltöztetünk, hiszen újabb 150 évet, Egyesületünk alapításának szép évfordulóját ünnepehetjük meg.

Nagy László

Tartalom

Dr. Koltay András, Benke Attila:
Károsítók és kórokozók gyakoriság-vizsgálata energetikai faültetvényekben34



Molnár Dénes, dr. Frank Norbert:
Emlékerdő lesz a Roth-féle szálalóerdő38

Dr. Tuba Katalin:
Fenntartható erdők, fenntartható népesség40

Garamszegi Balázs:
Világkongresszus fiatal kutató szemével.....41



Nagy Imre: Egy nagy ívű kutatás eredményei42

Nagy László: Ami a beszámolókból kimaradt.....44

Dr. Sárvári János: Hírek, információk a magánerdőket érintő közelmúltbeli változásokról45

Andrésiné dr. Ambrus Ildikó:
A mi erdőnk bűbájos lakói46

Kertész Péter: Visszatérnek az erdészeti kincsek az ópusztaszeri emlékparkba47

Prof. dr. Bartha Dénes: A kocsányos tölgy (Quercus robur) botanikai jellemzése48

Szabados János: A letenyei fűrészüzem eladásáról – más nézőpontból51

Az OEE Ellenőrző Bizottsága 2015–201852



Prof. dr. Horváth Béla, Ormos Balázs: Szakosztályok rendezvénye Iváncon54

75 éve hunyt el Kaán Károly55

Khell Melinda:
Fotókiállítás, Interforst, középkori templomok56

Wágner Tibor: Wágner Lajos, az Ifjúsági Kör elnöke.....58

Nagy László: Kalábriaiak árnyékában64

ERDÉSZETI LAPOK • Az Országos Erdészeti Egyesület folyóirata CL. évfolyam 2. szám (február)

FŐSZERKESZTŐ: **NAGY LÁSZLÓ** • A SZERKESZTŐBIZOTTSÁG ELNÖKE: **DR. OROSZI SÁNDOR**

A SZERKESZTŐBIZOTTSÁG: Dr. Bartha Dénes, Detrich Miklós, Haraszti Gyula, Lengyel László, Lomniczi Gergely, Puskás Lajos, dr. Sárvári János, dr. Schiberna Endre, Wisnovszky Károly

SZERKESZTŐSÉG: 1021 Budapest, Budakeszi út 91. Telefon: 06 (1) 201-6293 • Mobil: 06 (20) 330-3462 • e-mail: erdlap@oee.hu • www.erdeszetilapok.hu

KIADÓ: Országos Erdészeti Egyesület, 1021 Budapest, Budakeszi út 91. • Levélcím: 1021 Budapest, Budakeszi út 91. • FELELŐS KIADÓ: **ZAMBÓ PÉTER** elnök

Tördelőszerkesztő: Balog Zoltán • Olvasószerkesztő: Rimóczi Irén • Nyomdai munkák: PR Innovation Kft., Budapest • Felelős vezető: ifj. Komornik Ferenc

A kézirat lezárva: 2015. február 3.

ISSN 1215-0398

Terjeszti a Magyar Posta Zrt. Felvilágosítást a lappal kapcsolatban az Egyesület ad. Megjelenik havonta.

A beküldött kéziratokat, fényképeket nyilvántartásba vesszük. A cikkek, írások nem feltétlenül azonosok a szerkesztő véleményével, azok tartalmáért mindenkor a szerző felel. Honoráriumot megegyezéssel csak felkért írásokért, illetve grafikai munkákért fizetünk.

A címlapon: Fagyos fénycsend (Mátra). Fotó: Nagy László

Károsítók és kórokozók gyakoriság-vizsgálata energetikai faültetvényekben

Dr. Koltay András – tudományos főmunkatárs¹

Benke Attila – tudományos munkatárs²

Magyarország Megújuló Energia Hasznosítási Cselekvési Tervében megfogalmazott elvárások szerint a villamos energia és hűtés-fűtés szektorban felhasználásra kerülő biomassa mennyisége a 2010-es 40,74 PJ/éves szintről 2020-ra 60,97 PJ/évre emelkedik. A felhasználás tervezett növekedésének kiszolgálásában a legnagyobb szerepet várhatóan a faalapú biomassa játssza majd. Tekintettel arra, hogy az erdőállományok elő- és véghasználata során kitermelhető, energetikai hasznosításra alkalmas faanyag mennyisége szakmai okok miatt csak csekély mértékben növelhető, a faalapú biomassa-termelésben a fás szárú energetikai ültetvények játszhatják a döntő szerepet.

Az ilyen típusú ültetvényekben megfelelő termőhelyi körülmények között, jó termesztéstechnológia és megfelelő fafaj/fajta alkalmazásával rövid, általában 2-3 éves vágásfordulóban nagy mennyiségű, energetikai felhasználásra alkalmas faanyag termelhető. A NAIK Erdészeti Tudományos Intézet (NAIK ERTI) egyik alapfeladata az energetikai hasznosításra alkalmas új nemesnyár-fajták nemesítése. A megfelelő növekedési erély mellett ezen fajták egyik legfőbb kritériuma, hogy a nyárak főbb kórokozóival és károsítóival szemben magas toleranciával rendelkezzenek. A kórokozókkal és károsítókkal szembeni viselkedés detektálása folyamatos feladat, melynek a saját nemesítésű fajták mellett ki kell terjednie a köztermesztésben lévő, más intézetek által nemesített fajtákra ugyanúgy, mint az energetikai ültetvényekben alkalmazható egyéb fafajokra. Jelen tanulmányban két energetikai ültetvényben nemes nyáron, fehér fűzeken és akácon végzett növényegészségügyi megfigyelések eredményeit foglaltuk össze.

Metodika

Vizsgálatainkat a NAIK ERTI Bajti Nemesítő Telepén, valamint a Celldömölkön létesített kísérleti energetikai ültetvényben, 4 nemesnyár-fajtán (*Populus × euramericana* cv. I-214, Kopecky, Pannónia, AF-2), 2 nemesnyár-fajtajelöltön (*P. × euramericana* cv. Sv-879, Kornik 21), 2 fehérfűz-fajtán (*Salix alba* cv. Dráva-menti, Express), valamint akácon végeztük, azzal a céllal, hogy megállapítsuk az egyes fajok, illetve fajták fogékonyságának mértékét a különféle kórokozók és károsítók szemben. A Bajtiban található kísérlet 2007 tavaszán, a celldömölki kísérlet 2009 tavaszán létesült. A telepítési hálózat mindkét kísérlet esetében 3 m × 40 cm-es volt. A vizsgálatokba olyan parcellákat vontunk be, melyek betakarítása 2011/2012 telén történt, azaz a töveken 3 éves hajtásokat vizsgálhattunk. Ettől részben eltértünk 2014-ben a Bajtiban található ültetvényben, ugyanis akkor egy- és kétéves hajtásokat tartalmazó parcellák növényegészségügyi vizsgálatát is elvégeztük. A kutatás két éven keresztül, 2013-ban és 2014-ben folyt. Ennek során mindkét évben két alkalommal, júniusban és szeptemberben felmértük a kiválasztott kísérleti parcellák fertőzöttségét, a károsodások

mértékét. A felvételezések során az egyes kísérleti parcellák valamennyi egyedét megvizsgáltuk és az így kapott adatokat átlagoltuk.

Az egészségi állapot felvétele kiterjedt a lombzatrát, valamint a törzsre és a gyökőre is. A felvételezés során meghatároztuk az összes, különféle okok miatt bekövetkezett lombvesztés %-os mértékét az egész koronára vonatkoztatva. Ezen túlmenően, egyedenként meghatároztuk a rovarrágás %-os mértékét, valamint a levélen fellelhető kórokozók előfordulási gyakoriságát, azaz hogy az egyedek hány %-án található meg az adott kórokozó. Emellett valamennyi vizsgált egyeden megállapítottuk a kórokozók fertőzési intenzitását és a gomba által borított átlagos levélfelület mértékét.

A lombleveleken előforduló károsodások mellett a törzsön és a hajtásokon jelentkező károkat is feljegyeztük. A törzsön előforduló károsodások első feljegyzése után a következő évi felvételek során már csak azon új tüneteket rögzítettük, amelyek az előző felvételek óta jelentek meg. A törzs- és kéregkárokkal érintett egyedek %-os értékei a fertőzött egyedek arányát fejezik ki; ezen arányszám számításakor fertőzöttségnek tekintettünk minden tövet, melyen



Az ültetvényben előforduló *Drepanopeziza punctiformis* gomba fertőzése hatására egyes fajták csaknem teljesen lebullatták a lombjukat, míg az ellenállókon alig mutatkozott lombvesztés

¹ NAIK ERTI Erdővédelmi Osztály,

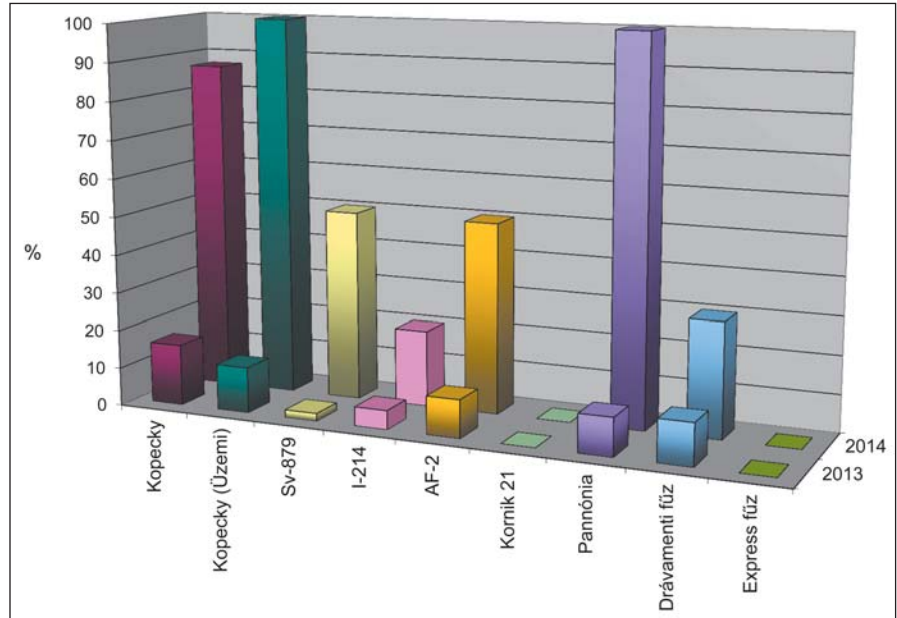
² NAIK ERTI Nemesítési Osztály

az adott kórokozó megjelent, függetlenül attól, hogy a fertőzés csak egy, vagy a töről fakadó valamennyi hajtást érintette. Ugyanakkor a fertőzés intenzitásának meghatározásakor már figyelemmel voltunk az adott egyeden megjelent károsítás kiterjedésére.

Eredmények

Az eredmények egyértelműen igazolták, hogy a különféle fajták fogékonysága eltér a rendszeresen megjelenő kórokozókkal szemben, ugyanakkor az is egyértelműen igazolódott, hogy az időjárás nagymértékben befolyásolja a fertőzések, károsodások kialakulását. 2013 meglehetősen száraz, meleg évnek bizonyult, míg 2014-ben viszonylag sok csapadék hullott a vegetációs időszakban. Ennek eredményeként a gombafertőzési tünetek ebben az évben szignifikánsan nagyobb mértékben jelentkeztek, mint 2013-ban. Ezt mutatja az éves összes levélvesztést bemutató ábra, ahol jól látható, hogy 2014-ben – elsősorban a jelentős gombafertőzéseknek köszönhetően – jóval magasabb volt a levélvesztés mértéke a vizsgált fajták, illetve fajtajelöltek többsége esetében. (1. ábra) A megfigyelések alkalmával a lombkárosító rovarok fellépése terén a vizsgált fajok és fajták között nem lehetett számottevő különbséget kimutatni. Ezzel szemben a xilofág rovarok előfordulási gyakoriságában jelentősebb eltéréseket tapasztaltunk, elsősorban az egyes nyár genotípusok között.

A nyárak és fűzek esetében, ahogy arra számítani lehetett, a leggyakrabban előforduló kórokozó a nyárlevél foltosító



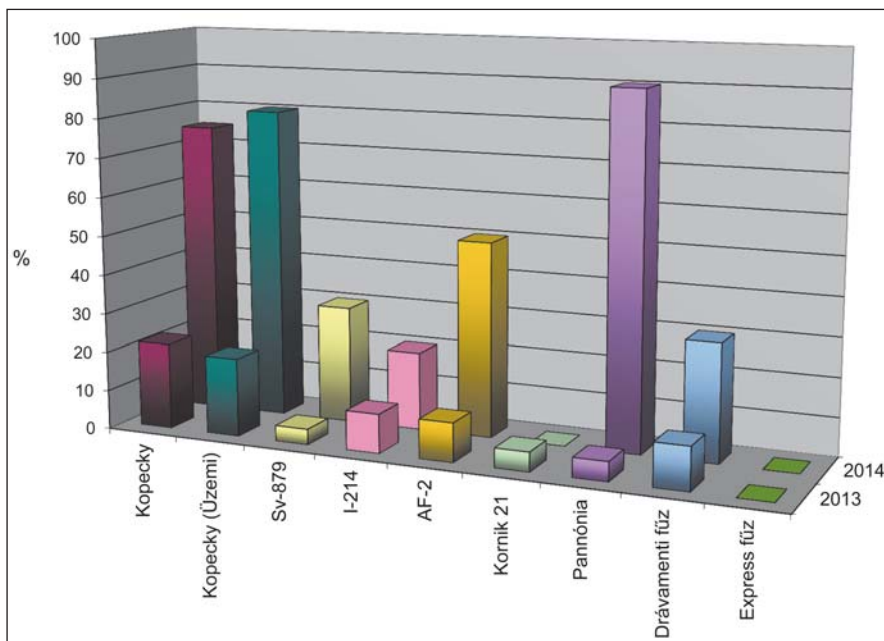
2. ábra. *Drepanopeziza punctiformis* fertőzöttség mértéke különféle nyár- és fűzfajtákon

tó gomba (*Drepanopeziza punctiformis*) és a nyár levélrozsda (*Melampsora populina*) volt. Ezek előfordulási gyakorisága a vizsgált nyár- és fűzfajtákon változatos képet mutatott. 2013-ban csak elhanyagolható mértékű gombafertőzéseket észleltünk, ezzel szemben 2014-ben, a csapadékos nyári időjárás eredményeként komoly gombafertőzés lépett fel a kísérletekben. 2014-ben a 'Pannónia' és 'Kopecky' nyárakon szeptember végére 100%-os fertőzés mellett közel 90%-os volt a levélvesztés a nyárlevél foltosító gomba fellépése folytán. Az 'Sv-879' nemesnyár-fajtajelölten és az 'AF-2' nemesnyár-fajtán közepes mértékű, 40-50%-os volt a fertőzés. Az 'I-214' fajtán kisebb mértékű, átlagosan

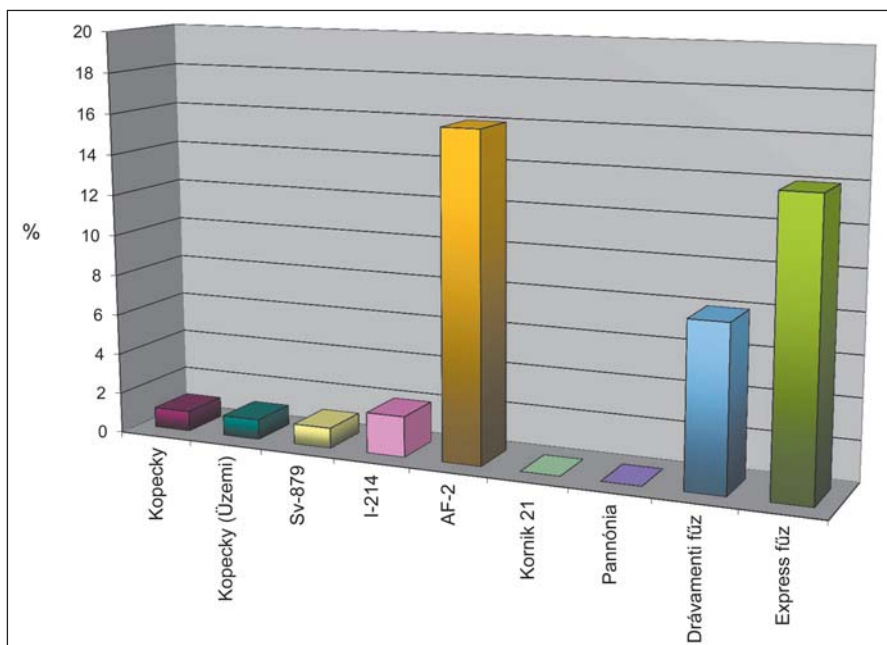
15%-os fertőzöttséget észleltünk, míg a 'Kornik 21' nemesnyár-fajtajelölten elhanyagolható, 5% alatti volt a fertőzés mértéke. A fűzek esetében a 'Drávamenti' fajtán közel 30%-os volt a fertőzés mértéke, míg az 'Express'-en nem mutatkozott gombafertőzés, azaz teljesen rezisztensnek tűnik a *Drepanopeziza punctiformis* kórokozóval szemben. (2. ábra)

A rozsdagomba fertőzések tekintetében hasonló jelenséget tapasztaltunk. 2013-ban alig volt fertőzés, míg 2014-ben a fogékony fajtákon tömegesen jelentek meg tünetek már kora nyáron, mind a nyárakon, mind a fűzekben. Ugyanakkor a Bajtiiban létesített ültetvényben azt figyeltük meg, hogy amíg a 2 és 3 éves hajtásokat tartalmazó kísérleti parcellák egyedein a rozsdagomba alig jelentkezett, a 2014 februárjában letermelt, így egyéves hajtásokat tartalmazó parcellák sűrűbb és alacsonyabb soraiban öszre 70-90%-os fertőzöttséget tapasztaltunk az egyes nyár és fűz genotípusok esetében. Nyár kéregfekély (*Cryptodiaporthe populea*) tüneteit is észleltük a kísérletbe vont fajtákon és fajtajelölteken, igaz csak kisebb mértékben. A nyárak közül az 'AF-2'-n 16%-os gyakorisággal fordult elő a kórokozó, ez az érték a legmagasabb volt a vizsgált genotípusok között. A többi nyáron a fertőzöttség 2% alatt maradt. A fűzekben ennél magasabb értékeket regisztráltunk, a 'Drávamenti' esetében 8%, az 'Express' esetében 14% volt a kéregfekéllyel fertőzött egyedek aránya. (3. ábra)

A rovarkárokat vizsgálva egyértelművé vált, hogy a nyárak és fűzek leggyakoribb, szinte kizárólagos károsí-



1. ábra. Összes levélvesztés mértéke különféle nyár- és fűzfajtákon (Bajti – Celldömölk)



3. ábra. Kéregfekély (*Cryptodiaportbe populea*) előfordulási gyakorisága különféle nyár- és fűzfajtákon

tója a nagy nyárlevelész (*Melasma populi*), amelynek imágója és álcája kora tavasztól nyár végéig folyamatosan rágja a leveleket. Vizsgálataink során a rágáskárok mértékében a különféle fajták és fajtajelöltek között számottevő különbséget nem tapasztaltunk. 2013-ban átlagosan 5-10%-os lombrágást észleltünk, 2014-ben átlagosan 5% alatt maradt ez az érték.

Xilofág károsítók is megjelentek egyes vizsgált genotípusokon. Többnyire a bögölyszitkár (*Paranthrene tabaniformis*), valamint a tarka égerormányos (*Cryptorhynchus lapathi*) okozott a vesszőkön torzulást (károsításuk a járataikból kitüremkedő rágcsálék alapján is felismerhető volt). A 2014. évi viharos időjárás során a megtámadott vesszők egy része eltört a károsodott

részeknél. A xilofág rovarok előfordulási gyakorisága kiemelkedően magas volt az 'AF-2' nemesnyár-fajta esetében, ahol a vizsgált tövek 81%-án találtunk xilofág rovar jelenlétére utaló tüneteket. A 'Kopecky' fajta és az 'Sv-879'-es nemesnyár-fajtajelölt, valamint az 'Express' fehérfűz-fajta esetében alacsony, 2-4% volt ez az érték. A 'Drávamenti' fűzön 11%-os, míg az 'I-214' nyár esetében 21%-os volt a xilofág rovarok előfordulási gyakorisága.

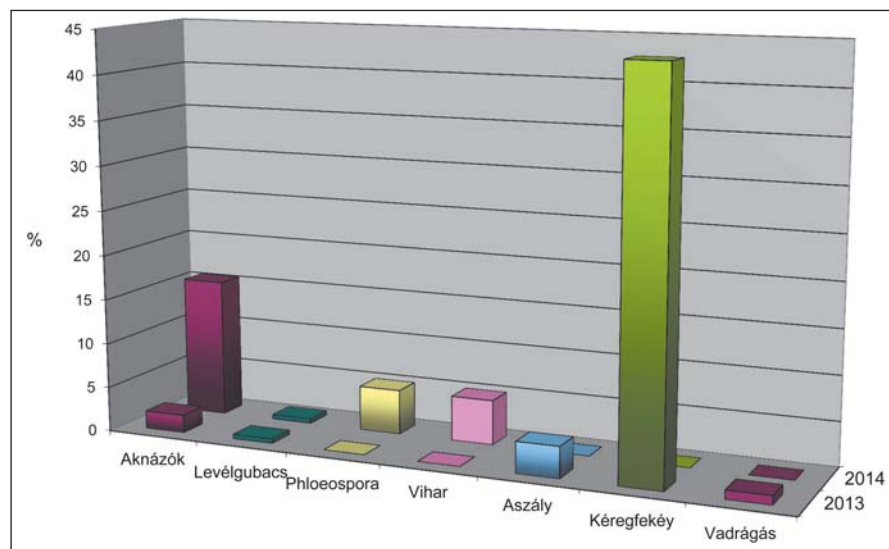
Az akácokon előforduló károsodásokat vizsgálva is szembetűnő, hogy a 2013-as és 2014-es évek során más jellegű és mértékű károk jelentkeztek. (4. ábra) Ennek hasonlóan a nyárok és a fűzek esetében ismertettel, elsősorban a két vegetációs időszak időjárása közötti markáns különbség volt az oka. 2013-ban a tavaszi fagykárok után tömegesen jelent meg az akác kéreggrák (*Phomopsis oncostoma*) tünete a fiatal fák törzsén. A következő évben a tavaszi fagyok elmaradásával már nem észleltünk új fertőzéseket. A 2013-as év nyara aszályos volt, ennek megfelelően az ebből eredő sárgulás, korai lombhullás, ha kisebb mértékben is, de érintette az ültetvények egyedeit. Ezen kívül az aknázómolyok (*Parectopa robinella*, *Phyllonorycter robinella*) és az akác gubacsszünnyog (*Obolodiplosis robiniae*) jelent meg elvétve a leveleken a 2013 során.



Drepanopeziza punctiformis fertőzése mindig az alsó ágak levelein mutatkozik először



Xilofág rovarkár tünete vékonyabb törzsön



4. ábra. Különböző károsodások előfordulási gyakorisága akácokon (Bajti – Celldömölki)

2014-ben az aknázók már jelentősebb arányban (15,5%), míg a gubacs-szünnyog az előző évihez hasonló mértékben károsított. A levélgombák számára kedvező csapadékosabb időben a *Phloeospora robiniae* tünetei gyakoribbá váltak (5%). A tavalyi viharos időjárás átlagosan 5%-os levélvesztést okozott az ültetvényekben.

A 2013-as és 2014-es években végzett vizsgálatok eredményei arra is rámutattak, hogy a NAIK ERTI évtizedek óta üzemeltetett Bajti csemetekertjében a nagyszámú nyár és fűz anyatelep és ültetvény a rendszeres növényvédelem ellenére állandó életteret nyújt a különféle károsítóknak, kórokozóknak. Ennek megfelelően, más területekhez ké-

pest, ott mindig nagyobb a fertőzési nyomás, és így a károsodások mértéke és előfordulási gyakorisága is. A celldömölki kísérleti ültetvényben tapasztaltak azt mutatják, hogy amennyiben az ültetvény telepítése előtt mezőgazdasági művelés folyt a területen, valamint a környéken nem, vagy csak kisebb kiterjedésben találhatók nyár- illetve fűzálományok, általában kisebb a betegségek, károsítások kialakulásának esélye.

Továbbá az is egyértelműen beigazolódt, hogy a betegségekkel szembeni fogékonyság kedvezőtlen időjárásban jelentős növekedést okozhat a növényeken, ami ültetvény szinten számottevő hozamcsökkenésben nyilvánul meg. Ez természetesen az ültetvény jö-



Akác kéregrák (*Phomopsis oncostoma*) tünete a törzsön

vedelmezőségét is rontja. Mindezek miatt az energetikai ültetvények tervezése során a termőhely szempontjából szóba jöhető fajták esetében célszerű figyelembe venni azok betegségekkel szembeni fogékonyságát, tűrőképességét. Gondos fajtaválasztással kiküszöbölhető, de legalábbis jelentősen mérsékelhető a biotikus károk fellépéséből fakadó kockázati tényező.

Ez a tanulmány a Környezettudatos energia batékony épület című TÁMOP-4.2.2.A-11/1/KONV-2012-0068 számú projekt keretében, az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósult meg.

2015 a Talajok Nemzetközi Éve

„Egészséges talajokat az egészséges életért”

Az alcímbe szereplő jelmonddal indul útjára 2015-ben a Talajok Nemzetközi Éve, amely felhívja a figyelmet a tudatos és fenntartható talajművelés, tápanyag-gazdálkodás és a nemzetközi összefogás fontosságára.

2015-öt az ENSZ 68. Közgyűlése nyilvánította a Talajok Nemzetközi Évnek, december 5-ét pedig a Talaj Világnapjának. A rendezvénysorozat fő célja, hogy tudatosítsa mindenki számára a talaj alapvető szerepét az élelmiszerbiztonságban, a fenntartható fejlődésben, az éghajlatváltozás hatásainak enyhítésében és nem utolsósorban, az emberi életben.

A szervezők szeretnék felhívni a döntéshozók figyelmét is a hatékony stratégia- és jogszabályalkotás fontossá-



2015
International
Year of Soils

gára a környezetkímélő tápanyag-gazdálkodás és a talajvédelmi erőforrások fenntartható használatának területén. Az ünnepi év során az ENSZ Élelmisze-sügyi és Mezőgazdasági Szervezete (FAO), valamint a Nemzetközi Talajtani Unió (IUSS) számos rangos eseményt szervez majd. A talaj évének nyitó eseményeit 2014. december 5-én rendezték New Yorkban, az ENSZ székházá-

ban, valamint Rómában és Bangkokban, a FAO székházában.

Számos országban, köztük Magyarországon is, megemlékeztek a Talaj Világnapjáról. A magyar nyitó rendezvényt 2014. december 8-án Gödöllőn tartották. A talajvédelem jelentőségének tudatosítását hazánk is támogatja, és megfelelő figyelemmel kezeli a talajvédelem kérdéskörét, mind a szakterületi stratégiák, mind a jogszabályok megalkotása terén.

A NÉBIH 2015-ben – az állandó szakmai rendezvények mellett – a lakosság számára szervezett programokkal szeretné majd felhívni a figyelmet a talajok szerepére a mindennapi életben, valamint a talajállapotok megóvásának fontosságára.

Forrás: NÉBIH

Emlékerdő lesz a Roth-féle szálalóerdő

Molnár Dénes – doktorandusz¹

Dr. Frank Norbert – egyetemi docens, tanszékvezető¹

A Soproni-hegység hazánkra eső részének nyugati peremén alakította ki 1937-ben Roth Gyula professzor azt a kísérleti területet, amely erdészköri Roth-féle szálalóerdőként vált ismertté.

Roth Gyula (1. ábra) 1904-ben *Vadas Jenő* indítványozására került az erdészeti kísérleti állomás központjába, a



1. ábra: Roth Gyula mellszobra az egyetemi botanikus kertjében (Fotó: Molnár D.)

gyakorlati és elméleti oktatás mellett természetes és mesterséges felújítási eljárásokkal, állományápolással, vetőmagvizsgálattal, származási problémákkal, fajok honosításával, a vadkár elleni védekezések lehetőségével, és vadtenyésztéssel foglalkozott.

Kutatási témái közé még az I. világháború előtt be akarta vonni a szálalóerdőt, azonban mikor erre sor kerülhetett volna, a főiskola Selmechánya elhagyására kényszerült. Az erdészeti oktatás Roth Gyula szülővárosába, Sopronba költözött, a korábbi kísérleti területek idegen országba kerültek, a hazai erdőgazdálkodásnak új gondokkal kellett megküzdenie. Roth Gyulát foglalkoztatta a szálalás hazai lehetősége, az 1935-ben megjelent Erdőműveléstan II. című tankönyve is kiterjedten foglalkozik a témákkal. Az 1936-os IUFRÖ Világkongresszus megszervezése után a

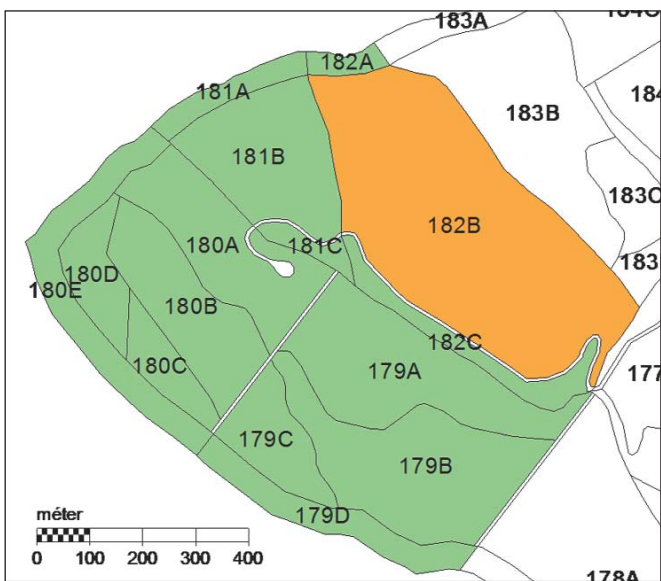
soproni tanulmányi erdőben 77,4 hektáros területet jelölt ki saját, kombinált – mai értelemben – szálalóvágásos módszerének bemutatására, amelyben ötvözte a csoportos felújítógáz természetsszerűségét a vonalhoz kötöttség térbeli rendezettségével. Így jött létre – Roth Gyula elnevezésével élve – a Hidegvíz-völgy szálalóerdő egy zömében középkorú, gyertyán-lucfenyő elegyes bükkösben.

A kísérlet kezdete óta eltelt több mint 75 évben a terület összetétele és mérete egyaránt jelentős változott. A kutatás kezdeti szakasza többé-kevésbé zavartalanul haladt, egy 1952-es leírás szerint a területen újult a bükk, a lucfenyő, a gyertyán, de még a kocsánytalan tölgy, a magas kőris, a korai és hegyi juhar, helyenként a madárcseresznye, a kislevelű hárs és a jegenyefenyő is. Roth Gyula az 1961-ben bekövetkezett haláláig vezette a kísérletet, amelyet 1962-től Majer Antal professzor vett át. Az első csapás 1975/76 telén következett be, amikor szélöntés miatt egy erdőrészt egész faállományát ki kellett termelni, majd 1981 és 1983 között egy másik erdőrészt termeltek le feltehetően Majer Antal tudta nélkül. Az 1984-et követő üzemtervezési ciklusban a természetvédelmi hatóság szigorú fakitermelési korlátozásokat rendelt el az elsődlegesen természetvédelmi rendeltetésű területen, ennek következtében a szükséges fahasználatokat nem tudták elvégezni, a kísérlet folytatása veszélybe került. A természetvédelmi moratórium megszűnése után Kolosár József professzor – a kutatás akkori vezetője – a kísérlet folytatása mellett döntött, de sajnos 1995/96 telére már csak egyetlen erdőrészt (Sopron 182/B) maradt alkalmas a szálalóvágással történő

vegyes korszerkezet kialakítására. A területen jelenleg folyó kutatásokat az Erdőművelési és Erdővédelmi Intézet koordinálja dr. Frank Norbert egyetemi docens vezetésével. Az új erdőterv előkészítésekor lehetőség nyílt további erdőrészek bevonására, a Roth Gyula Emlékerdő létrehozására, így a következő erdőtervezési ciklustól már 71 hektáron – lényegében a Roth Gyula által a 30-as években kijelölt területen – folytatódhatnak a kutatások (2. ábra).

A területbővítés célja tisztelni hazánk neves erdészprofesszora előtt, valamint átfogó kutatások kezdeményezése, új tudományos eredmények elérése oktatók, Ph.D. hallgatók és diplomatervezők bevonásával. Az emlékerdőhöz tartozó részek mindegyike elsődlegesen természetvédelmi, majd Natura 2000 és kísérleti rendeltetésű, a részletszintű előírások szerint a fakitermelések jelölését a mindenkori Erdőművelési Tanszékkel együttműködve kell végezni.

Napjainkban a szálaló és átalakító üzemmódban kezelt erdőterületek növekedése újabb feladatok elé állítja az erdőgazdálkodót. Hazánkban hosszú évtizedek óta szálalással kezelt erdő nem található, a Sopron 182/B erdőrészt azonban egyike azon kevés területnek, ahol a szálalóvágás bevezetésének köszönhetően mára már változatos álló-



2. ábra: A 71 hektárosra kiegészült kísérleti terület elhelyezkedése – Sopron 182/B (világosbarna), újonnan bevont területek (zöld). Készítette: Molnár Miklós

¹ NYME EMK Erdőművelési és Erdővédelmi Intézet, Erdőművelési Tanszék



3. ábra: A Sopron 182/B erdőrészt vegyes korú állománya (Fotó: Frank N.)

mányszerkezet alakulhatott ki (3. ábra).

Az erdőszerkezet változása, a faki-termelések ütemezése a kutatás kezdete óta dokumentált, a korábbi tapasztalatokat *Koloszár József* 2013-ban megjelent „A Roth-féle szálalóerdő története” című könyve foglalja össze. A kísérleti területről összegyűjtött történeti adatok új lendületet adtak a kutatásnak, a Sopron 182/B erdőrészt az egyetemen futó *Silva naturalis – A folyamatos erdőborítás megvalósításának ökológiai, konzervációbiológiai, közjóléti és természetvédelmi szempontú vizsgálata* című TÁMOP projektjének, Ph.D. és diplomamunkák vizsgálati helyszínévé vált. A Prodan-féle elméleti szálaló modellt összehasonlítási alapul véve megállapítottuk, hogy az átmérőadatok alapján a terület faállománya jól közelíti a modellt (4. ábra).

2013 szeptembere és 2014 márciusa között a 15 cm-es mellmagassági átmérőt elérő faegyedeket tekintve teljes faállomány-felvételt végeztünk Field-Map rendszer segítségével. A fákhöz koordinátát, fafajt, mellmagassági átmérőt, magasságot, koronavetületet, koronahosszt, valamint egészségi állapotot és törzsmínőséget jellemző értéket rendeltünk a TAEG Zrt. munkatársainak útmutatásai szerint. Külön megjegyzésben tüntettük fel a fattyúhajtásos, villás, gyantafolyásos stb. egyedeket. Létrejött a közel 70 000 rekordot tartalmazó adatbázis, amelynek számítógépes és terepi ellenőrzését már elvégeztük. A megfelelő pontosság érdekében állan-

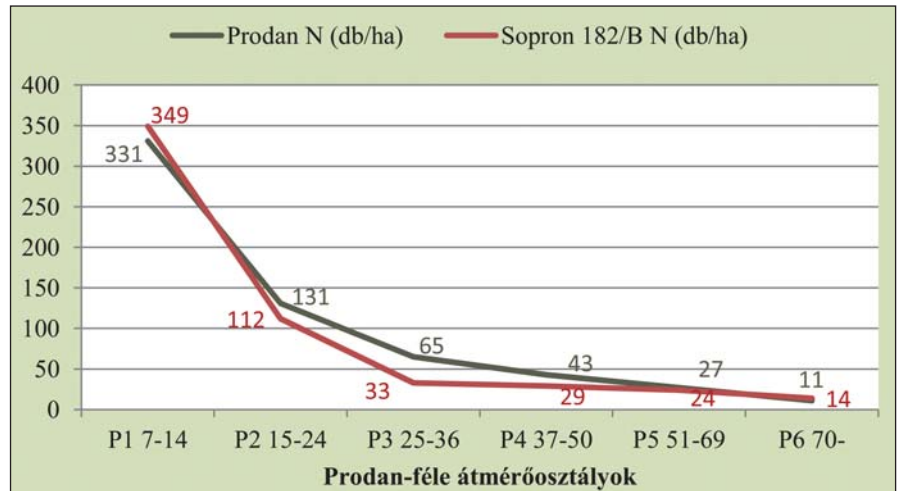
dósított mérési referenciapontjainkat a Földmérési és Távérzékelési Tanszék munkatársainak bevonásával, geodéziai műszerekkel újramértük, a fapozíciók korrigálása és a koronavetületi tér-

kép pontosítása folyamatban van. A korrekció után statisztikai és térinformatikai szoftverek segítségével lehetőség nyílik majd részletes faállomány-szerkezeti vizsgálatokra, az átalakítási folyamat számítógépes modellezésére, további szakterületek bevonására a termőhelyi tényezők és állományjellemzők összefüggéseinek feltárásához.

Az ismét több erdőtagot magába foglaló kutatási területen az átalakítási folyamatok dokumentálása és modellezése, a gyakorlat számára is hasznosítható információk megszerzése a célunk.

Irodalom

- Koloszár J. (2013): A Roth-féle szálalóerdő története – 1936 és 2011 közötti időszak. NymE-ERFARET Nonprofit Kft., Sopron.
- Frank N. (2014): Roth Gyula (1873–1961) élete és munkássága. Nyugat-magyarországi Egyetem Kiadó, Sopron. 2. kiadás.
- Roth Gy. (1949): A szálalóerdőről. *Erdészeti Lapok*, 85 (4): 91–92.
- Roth Gy. (1999): Erdőműveléstan II. Erdő és Faipari Mérnök Hallgatók Selmeci Társasága, Sopron. (reprint kiadás) 🌳



4. ábra: Törzsszám-eloszlás Prodan-osztályonként (Készítette: Molnár D.)

Erdei vadkárbecslési segédletek

A NAIK Erdészeti Tudományos Intézet megújította az erdei vadkárbecslési segédleteket. A tavaly megrendezett károni szakértői konferencián elhangzottaknak megfelelően a 2014-2015. évre a fajlagos értékeket átdolgoztuk, az általános költségeket 30 %-ra növeltük, valamint a szöveges magyarázatban a „főlős csemeteszámon” megjelenő vadkárbecsléssel kapcsolatos álláspontunkat részletesebben kifejtettük. A 2014-es

szakértői konferencia szakmai kiadványának megjelenése februárban várható. A megújított erdei vadkárbecslési segédletek az ERTI honlapján érhetőek el.

Nagy Imre
ERTI

**Hirdessen az
Erdészeti Lapokban!**

Fenntartható erdők, fenntartható népesség

A IUFRO XXIV. világgongresszusa

Az Erdőkutató Intézmények Nemzetközi Szervezete (IUFRO) minden ötödik évben szervezi meg világgongresszusát. A legutóbbit, a sorban a 24. világkonferenciát, az Egyesült Államok Utah államában rendezték. Egyetemünket, sőt magát a hazai erdészeti kutatást is csupán e beszámoló szerzője képviselte.

A kongresszus az eddigi legtöbb résztvevővel dicsekedhetett, hiszen több mint 3500 kutató, szakértő és gyakorlati szakember gyűlt össze, hogy tudományos tapasztalataikat, eredményeiket megosszák egymással. A témakörök a tudományterületek eddigi legszélesebb skáláját ölelték fel és a szűkebb értelemben vett erdészeti diszciplínákat támogató társadalomtudományok térnyerése mindenképpen kedvezően értékelhető. A mottó a fenntarthatóság volt. „Sustaining Forests, Sustaining People: the Role of Research”, azaz „Fenntartható erdők, fenntartható népesség: és a tudomány szerepe”.

A kongresszus fő célja a fenntarthatóság kérdéskörével összefüggésbe hozható kihívások összegyűjtése, és a lehetőségek mérlegelése volt. A rendezvényen több mint 1300 előadás hangzott el és közel ugyanennyi posztert mutattak be a 4 plenáris, 19 alplenáris és 168 szakmai ülésen.

A plenáris előadásokat elsősorban a szintetizáló jellegű, több szakterületet átfogóan kezelő témáknak tartották fenn. A faipar tekintetében a faszervezetű épületek földrengés- és tűzbiztonságával, valamint felújíthatóságával foglalkoztak, mérnöki szemlélettel és gyakorlatias megközelítéssel.

A másik meghatározó gondolkör, a számos gyakorlati jelleget mutató, átfogó és mindenképpen újszerű, az erdészettel is szoros kapcsolatot mutató tudományterület a városi erdészet volt, ami ráadásul számos nagyszerű, követésre méltó európai példával büszkélkedhet. A témához kapcsolódó előadásokat hallgatva kitűnt, hogy széles, szintetizáló tudományterületről van szó, mely e tulajdonságának köszönhetően az egyik legjobban tükrözi a mai ember elvárását a fákkal, a zöldfelületekkel, az erdőkkel kapcsolatban. Hazánkban ez a tudomány és ez a szakma szinte teljesen ismeretlen, pedig

a városi zöldfelületek iránt széles körű az érdeklődés. Az ilyenfajta erdészeti tevékenység PR-értéke kiváló, ahogyan erre több előadás is rámutatott.

Harmadikként azt az előadást említem meg, mely az erdő-funkciók nagymértékben kibővített értelmezésének immár történelmi távlatokat felölelő folyamatát és eredményeit mutatta be. Az ismertetett eszmerendszer megértése, átvétele és továbbfejlesztése csak akkor lehetséges, ha maradéktalanul elfogadjuk az erdők mainál is sokkal szélesebb körű társadalmi rendeltetéseit. Mi magyar szakemberek tudjuk, hogy az erdő nem „fagyár”, azonban az előadás rávilágított arra, hogy az erdőre mindennekellát az emberi egészség, a kulturális, etnográfiai és szakrális gyökerek megőrzése, és a társadalmi jólét egyik fontos, alapvető emberi jogok közé sorolható letéteményeseként kell tekintenünk.

Nem idegen ez a magyar erdészeknek, hiszen az „Erdők fobásza” soraiból is ugyanez a gondolkodás köszön vissza, csak komolyan kell venni. Ez az újszerű, szintetizáló és egyben felosztó erdészeti megközelítés hívta életre a magyar erdészeti fogalomtárban a közjólétet, környezeti nevelést, tájtervezést, tájrendezést és az egészségmegőrzés fogalmát.

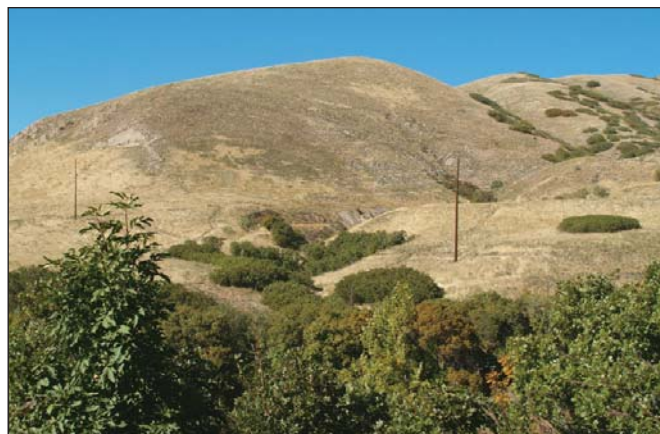


Az egyik szemem sír, hiszen az utóbbi két előadás témája kutatási területként Magyarországon szinte ismeretlen. A másik azonban nevet, hiszen a gyakorlat már egyre több tapasztalatra tesz szert velük kapcsolatban. Az erdők hármaskörű funkcióit is egy erdészeti világgongresszión, 1972-ben Buenos Airesben foglalták meg elődeink, amelynek a gazdasági része jól kidolgozott, a védelmi szereppel sem lehet hiányérzetünk, a harmadik, a szociális rendeltetés azonban egyelőre jóformán csak az üdülésre szorítkozik. Ezt kell kibontani, szélesíteni, és az erdei időtöltéseken, kirándulásokon felüli tartalommal kitölteni.

A szervezők az alplenáris ülések és a szakterületi előadások témáinak kiválasztásával olyan valós gondokra igyekeztek irányítani a figyelmet, melyekkel a jelenlegi társadalmaknak szembe kell nézni és az erdészeti tevékenységet is jelentősen befolyásolják. Ilyenek a megújuló erőforrások problémája, a klimatikus változások, a vízmennyiség csökkenése, vagy a szegénység. Így az előadások, öt, részben hagyományos, az IUFRO 2010–2014 közötti stratégiai céljaival harmonizáló témakörhöz kapcsolódtak:



Részlet a nyitóünnepségről (Fotó: Cass Cairns)



Jellegzetes utahi tájkép (Fotó: Tuba Katalin)

1. Az erdők az emberekért;
2. Az erdők és a klímaváltozás;
3. Az erdei biomassza és a zöldenergia;
4. Az erdők biodiverzitása és az ökoszisztéma szolgáltatások;
5. Az erdő és a víz kapcsolata.

További öt témakör feltörekvő prioritásokat ölelt fel:

1. Az erdők és az erdei termékek egy „zöldebb” jövőért;
2. Az erdők egészsége egy változó világban;
3. Az erdők és az emberi egészség kapcsolata;
4. Az erdészeti tudományok és az oktatás;
5. A nemzetközi erdészeti irányítás.

A kongresszus külön erényeként említem, hogy teret engedett a nemzeti jellegeknek, ami napjainkban a tudományos publikációk előírásainál egyelőre határozottan háttérbe szorult.

A kongresszus üzenete a szakma számára: az erősen faanyagtermelési-műszaki irányultság helyett előtérbe kell helyezni a szociális-kulturális-humánökológiai megközelítést. Szorosabb kapcsolatokat kell kialakítani és ápolni a társadalomtudományokkal. Például az erdővédelem területén erősíteni kell a közgazdasági szemléletet, ami megfelelő közelítéssel semmiképp sem mond ellent a természetvédelmi elveknek, hiszen a közös jelszó a fenntarthatóság. A tájékoztatás területén a pszichológia és a szociológia eredményeit lehetne átültetni és szélesebb körben alkalmazni, míg a kulturális antropológia szinte az összes erdészeti szakterülettel összefüggésbe hozható.



Utahi borókák (*J. osteosperma*) sziklakertjei (Fotó: Garamszegi Balázs)

A konferencia során új elnököt is választottak *Mike Wingfield* (FABI, University of Pretoria, Dél-Afrika) személyében, illetve döntöttek a következő helyszínről is: 2019-ben Brazíliában (Curitiba) rendezik meg az IUFRO 25. világkongresszusát.

Akiket a konferencia eseményei, előadásai részletesebben érdekelnek, további részleteket találhatnak a következő web-címen: <https://www.facebook.com/iufro2014>; <http://iufro2014.com/>

Dr. Tuba Katalin

egyetemi adjunktus

NYME EMK EMEVI Erdővédelmi Tanszék

Világkongresszus fiatal kutató szemével

A világ erdészeti kutatóintézeteit tömörítő IUFRO 25. világkongresszusán, elhangzott 1200 előadás és bemutatott 1200 poszter alapján a több mint 100 országból érkezett résztvevők, átfogó kitekintést kaphattak a világ erdeit érintő, világ-szerte folyó kutatások széles palettájáról.

A tudományos programokon szűkebb hazánkat hárman képviselték. *Dr. Tuba Katalin* (NYME), előadás-sal és poszterrel adott ízelítőt a Sopronban folyó munkából, míg *Mészáros Bálint* (NYME) és *Garamszegi Balázs* (ELTE) a hallgatóknak és fiatal kutatóknak kiírt szekcióban mutathatták be kutatási eredményeiket.

Az ünnepélyes megnyitón az IUFRO dán elnöke hangsúlyozta, hogy soha a történelem folyamán nem volt még szüksége ennyi embernek és ekkora mértékben az erdő nyújtotta termékekre és szolgáltatásokra, mely egyben a hathatós kutatómunkát is nélkülözhetetlenné teszi.

Két nap múlva, az előadótermékből átmenetileg kiszabadulva, terepi programok és buszos kirándulások közül válogatva ismerhettük meg Salt Lake környékét és Utah állam nemzeti parkjait. Az úticélok között mindenekelőtt a Wa-

satch-hegység közeli erdei és a Nagy Sóstó szerepeltek, de a hosszabb busztúttól vissza nem riadók délre, a kanyonok és természeti erők marta vörös homokkősziklák festői vidékére is eljuthattak. Utah igen csekély népsűrűségével és változatos természeti szépségeivel az USA egyik legvadregényesebb ál-

lamának számít. A 29% körüli erdőborítottság ellenére, mely nagy-részt a területet átívelő Wasatch-hegység csapadékosabb lejtőire korlátozódik, Utah nagy része fél-sivatag jellegű.

A hét második felében a résztvevők számát tovább duzzasztották az államokbeli és kanadai erdészek, akik országos egyesületeik éves közgyűlését szintén az IUFRO kongresszushoz igazították. Ezzel párhuzamosan megnyitotta kapuit a kiállító- és vásárterem, ahol a különböző gép- és eszközgyártó cégek, kutatóintézetek, egyetemek, tudományos kiadók mellett olyan

szervezetek is igyekeztek magukat pozícionálni, mint a NASA. Ezzel is ékes tanúbizonyságát téve a tudományköziségnek és az erdészettudományok kiemelkedő szerepének.

Garamszegi Balázs (ELTE)



Ősz a Wasatch-hegységben: amerikai rezgőnyárral (*P. tremuloides*) tarkított sziklás-hegységi jegegyfenyves (*A. lasiocarpa*)

Egy nagy ívű kutatás eredményei

Avagy a szajkó tényleg az erdész barátja?



Fotó: Dr. Csóka György

Az Erdészeti Lapokban a folyamatos erdőborítással foglalkozó cikkemben már publikáltam, és számos szakmai csoportnak, kollégáknak a terepen is bemutattam, hogy a szajkó „telepíti az erdőt”, főleg a táplálékául szolgáló tölgyféléket. 20-30 év alatt akár több száz hektáros egybefüggő területen. Minden egyes alkalommal, azzal zártam a gondolataimat, hogy az erdész barátja a szajkó, ne bántsát!

Ezzel az ötlettel számos gyakorló, főképp vadászattal is foglalkozó erdész kolléga minden bizonnyal jogos kritikáját váltottam ki. Név nélkül idézem szakmánk egyik nagy öregjét: „Vedd tudomásul, nekem nem barátom a szajkó”

A dolog ennyiben maradt, bár sokszor megfordult a fejemben, hogy miként tudnék ezen a gondolkodáson változtatni, elképzelésemet alátámasztani.

Telt-múlt az idő és a természet a kezemre játszott. Kies szűkebb hazámban, „Tömörd Köztársaságban”, mégpedig saját telkemen, annak évente 10-14-szer nyírt, gyeppel borított gyümölcsösében megjelent „vakundok” barátom.

A mellékelt fotó tanúsága szerint egy felettébb aktív és szorgalmas példány. A jószágot nem bántottam és el sem űztem, mert ő is Isten állatkája. Béke, barátság!

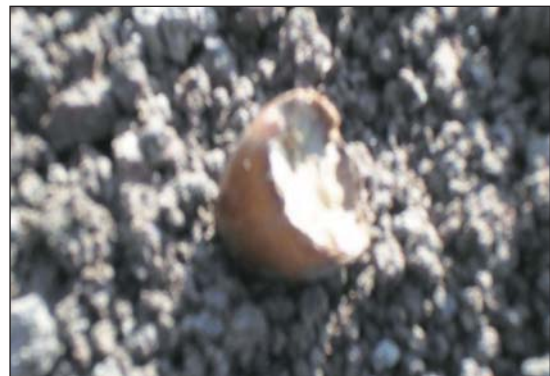
Tette a dolgát és én is, az október közepi fűnyírás előtt elterítettem a kúpokokat - gondolván apósom elkomoruló arcára a fűnyíró kés élezése közben.

Nagy meglepetésemre minden 3., 4. vakondtúrásban kincsről letem. Két esetben közönséges dióra, három esetben csermakkra, egy-egy földhalomban pedig kocsánytalan tölgy makkjára és szelídgesztenyére. Egyből sejtettem ki a tettes. Eszembe jutott áldott emlékü Kondor Tanár Úr szavazása a középiskolából: „Porosfüllő! Az erdész ott kezdődik, hogy jó megfigyelő.”

Innentől kezdve rendszeresen lesek a tűzifarakat mellől és több alkalommal rajtakaptam szajkó kollégát, amint ügyeskedik a vakondtúrás körül. Sajnos ténykedés közben nem volt szerencsém lefotózni. Olyan szeme van (ha ugyan nem jobb!), mint a sasnak. Mindig egyedül volt és a nemét, vagy az egyed azonosságát én nem tudtam megállapítani. Náluk vajon a fiúk, vagy a lányok hajlamosabbak-e spájzolni? Vagy ez mindegy, minden példány ösztönösen kódolt erre?

November elejére ismét kellő számú földkupac állt rendelkezésre. Sokat tanulván jelenlegi munkahelyemen a kutatások megalapozott dokumentálásáról, november 2-án teljesen tudományos alapokra helyeztem a vizsgálatot. Mindenekelőtt kimentem a kertbe, majd széttúrtam a földhalmokat. Számoltam, megfigyeltem, fotóztam és a tapasztaltakból következtetéseket vontam le.

Tézis: A szajkó elrejt, eközben gyakorlatilag elveti a táplálékául szolgáló magokat (makkokat), és ismeretlen okokból – ebbe az is belefér, hogy szándékosan ültet – azokat nem éli fel később sem. Már korábban is rendszeresen felverte a gyeppet a tölgycsemete. Ebből következően a szajkó az erdész barátja.



Vizsgálat helyszíne: Tömörd 3. hrsz, hátsó udvar.

A vizsgálat tárgya: Üres-e a vakondtúrás, vagy már beültették?

A vizsgálat eszközei: Lombseprű, szemüveg, szem és fényképezőgép, gumicsizma.

A vizsgálat eredményei:

A 20 megvizsgált új vakondtúrásból 4 volt beültetve. Nincs tehát minden vakondtúrásban mag (legalábbis egyelőre), de minden makkvetés vakondtúrásba történt.

2 diót, 1 csermakkot és 1 félberágott csermakkot találtam (az ellenség aknamunkája elkezdődött, pocok elvtárs is élni, enni akar).

Minden vakondtúrásban csak 1 szaporítóanyag volt (a cseresznyelégység így „csinálja”).

Minden magot a túrás közepében találtam meg, és a legkitűnőbb őszi vetési mélységben (igen laza földben 5-8 cm mélyen). Ez a cselekvés mennyire lehet tudatos?

Következtetés: A tézis, miszerint a szajkó az erdész barátja, beigazolódott. Ez persze nem feltétlenül igaz DL barátom, szomszédom szempontjából, mert



a szajkók 20-asával járnak lopni a kukoricájára. Viszont Ő nem is erdész!

Javaslat: Ne bántsuk a szajkót, védetté kellene nyilvánítani!

Befele igyekezvén, a szomszédos kastélyparkból egyszerre három barátom recsegett rám. Nem tudom, hogy gondolataimat helyeselték, vagy tilta-

koztak éléskamrájuk kifosztása miatt. Mindenesetre nem félttem ökelméket, meg áldásos munkájuk nyomán az erdő jövőjét sem. Szajkó és erdő akkor is lesz, ha mi, a nagybetűs EMBER már nem.

Kép és szöveg: **Nagy Imre**
okl. erdőmérnök

22. Európai Erdészeti Tájfutó Bajnokság (EFOL) 2015 – Pécs-Orfű, Mecsek

A Mecsekerdő Zrt. az Országos Erdészeti Egyesülettel és a Tájfutásért Pécs Alapítvánnyal közösen rendezi meg 2015. augusztus 10-15. között a 22. Európai Erdészeti Tájfutó Bajnokságot (EFOL) Orfűn.

Várják:

- az erdészeti, faipari és természetvédelmi szervezetek,
- az e szakmák oktatási és kutatási intézményeinek alkalmazottjai, nyugdíjasai,
- az alvállalkozói kapcsolatban lévők,
- az erdőtulajdonnal rendelkezők,
- az erdész végzettséggel rendelkezők,
- az előbbieken felsoroltak családtagjai,
- az Országos Erdészeti Egyesület tagjainak jelentkezését.

A versenyen a sprint, a normál táv és a váltó mellett nyílt kategóriát is hirdetnek, ahová alapvető tájékozódási ismeretekkel rendelkezők jelentkezését várják, minden más megkötöttség nélkül.

A programban erdész szakmai fórum és szakmai kirándulások is szerepelnek.

Nevezési határidő: 2015. május 31.

Részletek a <http://www.efol.eu/2015> és <http://www.mecsekerdo.hu/efol-2015> weboldalakon érhetők el.



MECSEKERDŐ
természetes úton



Ami a beszámolókból kimaradt...

Vannak helyzetek egy szakmai folyóirat szerkesztése során, amikor se címre, se alcímre, semmiféle magyarázó nyomtatott szövegre nincs szükség, ha valóságában, tartalmának mélységében akarunk bemutatni, láttatni valamit. Időnként elég csak maga a nyers látvány, a megfagyott pillanat, amit az objektívek ragadnak meg számunkra. Kép szöveg nélkül. Az alábbi, 2014. decemberi jegesedés hazai erdőkéreit feltáró néhány fotó is éppen erre hivatott.

Nagy László

Fotók: Dr. Csóka György, Nagy László, Váradi Gábor



Hírek, információk a magánerdőket érintő közelmúltbeli változásokról

A vidékfejlesztés erdészeti intézkedései

2014 decemberében informáltuk a magán-erdőgazdálkodókat, hogy – az MVH tájékoztatása szerint – megkezdődtek az erdészeti jogcímeken a kifizetések és azok várhatóan 2015. első negyedévének végéig be is fejeződnek a problémamentes kérelmek esetében. Ugyanakkor fontos tudni, hogy a helyszíni ellenőrzéssel, vis maior bejelentéssel, valamint egyedi végrehajtással érintett kérelmek lezárása 2015. első félévének végéig tart.

A Miniszterelnökség Agrár-vidékfejlesztésért Felelős Államtitkársága, *Kis Miklós Zsolt* államtitkár vezetésével januárban Kecskemétre költözött (6000 Kecskemét, Ipoly utca 1/a.).

Az érintett önkormányzatok vonják vissza a földadót!

Az elmúlt év végén elfogadott új adótörvény az önkormányzatok által 2015-ben bevezethető települési adók vonatkozásában elméletileg lehetővé tette, hogy azt a termőföldekre, így akár az erdőterületekre is kivethessék az önkormányzatok. A MEGOSZ ebben az ügyben levélben fordult a Földművelésügyi Minisztériumhoz, kérve, hogy ebbe a körbe az erdők ne tartozhassanak bele. Többek között jeleztük, hogy adózási szempontból az erdő speciális helyzetben van, hiszen az erdőtulajdonos számára nem termel minden évben árbevételt, így nincs is miből adót fizetni. Az erdők ugyanakkor jelenleg nem kapnak uniós földalapú támogatásokat sem. Azt is egyértelműen ki kell mondanunk, hogy a tulajdonosok megélhetéséhez szükséges mezőgazdasági termőföld méretének a többszöröse szükséges erdőterület esetén, így bármiféle adó kivetése sem képzelhető el ugyanazon a területalapon. Mindezekhez hozzá kell tenni, hogy az erdők korlátozott tulajdonként és közjóléti, védelmi funkciójuknak is megfelelően, az ebből adódó korlátozások miatti károk és kieső árbevétel formájában jelenleg is komoly közterheket kell, hogy elviseljenek az erdőtulajdonosok. A tárca illetékes államtitkárától kapott válaszelevélben, *dr. Bitay Márton Örs* államtitkár leszögezte, hogy a Földművelésügyi Minisztérium nem támogatja a termőföld-

dekkel kapcsolatos adók kivetését és gondoskodik a levelünkben foglalt szakmai érvek és indokok figyelembevételéről. Az év kezdetével néhány önkormányzatnál mégis történtek próbálkozások a termőföldekre történő adók kivetésével kapcsolatban, ezért január végén a földművelésügyi tárca külön közleményt adott ki, amelyben *dr. Fazekas Sándor* miniszter egyértelművé tette, hogy a minisztérium nem támogat semmi olyan intézkedést, mely a földműveseket sújtja. Ezért arra kér minden önkormányzatot, aki kivetette a gazdákat sújtó földadót, hogy vonja vissza azt.

EKÁER és EUTR

Ezzel a két fogalommal is meg kell ismerkedni a magánerdősöknek. 2015. január elsejétől bevezetésre került az EKÁER (Elektronikus Közúti Áruforgalom Ellenőrző Rendszer) és ennek következtében közúti fuvarozással járó tevékenységet kizárólag érvényes EKÁER-számmal rendelkező adózó folytathat. A rendelet 2. számú mellékletében meghatározott egyéb kockázatos termékek között szerepelnek a 4401 vámtarifaszámon az energia célú, a 4403 vámtarifaszámon a tovább feldolgozásra alkalmas faanyagok:

4401 – Tűzifa hasáb, tuskó, rőzse, köteg vagy hasonló formában; faforgács vagy hasonló részek; fűrészpor, és fahulladék és -maradék, hasáb, brikett, labdac (pellet) vagy hasonló alakra tömörítve is. 4403 – Gömbfa, kérgezetten vagy háncsoltan vagy durván szögletesre alakítva is. Emiatt a rendszer alkalmazása a magánerdő-tulajdonosokat és gazdálkodókat is jelentős mértékben érinti. Mikor kell, illetve nem kell EKÁER-számot kérni? Belföldi feladási címről belföldi átvételi címre történő közúti fuvarozás esetén: első belföldi adóköteles termékértékesítéskor kell, ha nem történik értékesítés, illetve a végfelhasználó részére történő értékesítéskor nem kell EKÁER-számot kérni. Külföldi áruforgalom esetén mindig kell EKÁER-számot kérni.

A kormány a piaci szereplők javaslataira figyelemmel 2015. március 1-jéig meghosszabbította ennek az online árukövető rendszernek a próbaüzemét.



A MEGOSZ a faanyagszállítással kapcsolatos leggyakoribb kérdéseket összegyűjtötte és megküldte a NAV, illetve a Nemzetgazdasági Minisztérium számára. A kérdések egyrészt annak a pontosítására vonatkoztak, hogy mekkora tömegű, illetve ellenértékű faanyag esetében köteles az adózó EKÁER-számot kérni, továbbá, hogy a lábónálló erdő eladása, valamint az egyes faválasztékok tömellelti értékesítése esetén kit terhel az EKÁER bejelentési kötelezettség. A kérdésekre kapott válaszokról haladéktalanul értesítjük a magánerdő-tulajdonosokat és gazdálkodókat.

Az EKÁER rendelet betartása igen sok és a kis tulajdonosok, gazdálkodók számára csak nagyon nehezen betartható adminisztrációs terhet jelent, ugyanakkor bevezetése – a MEGOSZ véleménye szerint – szinte teljes mértékben kiváltja az Európai Unió közvetlenül alkalmazandó jogi aktusaiiban meghatározott, a tagországokra nézve előírt, a kellő gondosság elvén alapuló faanyag nyomonykövetési eljárás (EUTR) létrehozási kötelezettségét. Reméljük az illetékesek is hasonló módon látják ezt és nem támogatják egy nemzeti költségvetésből finanszírozandó újabb, felesleges hatóság létrehozását és az ahhoz kapcsolódó betartathatlan adatszolgáltatási, adminisztrációs eljárások bevezetését.

Az Erdőtörvény módosítása

A jelenleg hatályos Erdőtörvény túlzottan bonyolult, szigorú, a gazdálkodást és a hatósági munkát is nehezítő jogszabály. Éppen ezért a MEGOSZ támogatja egy rugalmas, gazdálkodóbarát, új, vagy megújuló törvény létrehozását, lehetőség szerint a kapcsolódó zöld társtörvényekkel (vadászat, természetvédelem) egy időben. Ennek érdekében a magánerdősök elkészítették az Erdőtörvényt módosító koncepciójukat és eljuttatták a földművelésügyi tárcának. Ugyanakkor ezzel párhuzamosan előrehaladott állapotban van a koncepcionális javaslatok szövegszerű módosítótkban történő megfogalmazása is. A tárca többször egyeztetett az állami és magánerdősökkel, több munkacsoportban folyik az előkészítő munka és remélhetőleg 2016-tól olyan Erdőtörvény léphet hatályba, ami segíti és nem gátol-

ja az erdőkben folyó okszerű és tartamos erdőgazdálkodást. Reméljük, hogy az új törvény megoldást nyújt majd arra a problémára is, ami a lejárt határidejű és új haszonbérleti szerződést kötő erdőgazdálkodókat érinti, mely szerint az erdőtulajdonos társ sem önmagával, sem tulajdonostársaival nem köthet haszonbérleti szerződést.

Kezdődik az új közfoglalkoztatási program a magánerdőkben is

A Belügyminisztérium tájékoztatása szerint a 2015. március 1-jével kezdődő és legfeljebb 2016. február 29-ig tartó

közfoglalkoztatási programban 213-215 ezer fő vehet majd részt havi átlagban. Az elmúlt évben a közfoglalkoztatottak átlagosan 11 %-a került be a rendszeres foglalkoztatotti körbe. A kormány szándéka, hogy ezt az arányt jelentősen növelje az elkövetkezendő évek során.

A kérelmeket 2015. január 30-ig kellett megküldeni az illetékes munkaügyi központoknak. Az idei közfoglalkoztatás feltételrendszerében a korábbi évekhez képest nem lesz jelentős változás. A MEGOSZ azon túlmenően, hogy év közben folyamatosan tájékoztatta és segítette az aktív magánerdős közfog-

lalkoztatókat a program végrehajtásában, összegyűjtötte az időközben beérkező új közfoglalkoztatási magánerdős igényeket is és azokat összegezve, a szükséges adatokkal együtt eljuttatta a Belügyminisztériumnak. Így reményeink szerint az idén a tavalyinál is több közfoglalkoztató kap munkalehetőséget a magyar magánerdőkben.

A fenti hírekről részletesebb tájékoztatás a MEGOSZ honlapján és a tagságnak szóló körlevelekben olvasható.

Dr. Sárvári János
ügyvezető elnök
MEGOSZ

A mi erdőnk bűbajos lakói

2015. január 14-én a Szegedi Tudományegyetem Juhász Gyula Pedagógusképző Karának Interaktív Természetismereti Tudástárában megnyílt egy fotókiállítás „A mi erdőnk bűbajos lakói” címmel. A kiállításon Marozsán Zoltánnak, a Bedő Albert Erdészeti Szakiskola és Kollégium szakoktatójának az ástothalmi erdőkben készített képeit nézhettük meg.

Marozsán Zoltán évek óta fotózza a közvetlen környezetünket, az ástothalmi erdők élővilágát, és a képek nem csak a mindennapok oktató-nevelő munkájához adnak segítséget, hanem mindannyiunkat gyönyörködtetnek. A kiállítás megnyitóján Marozsán Zoltán következő gondolatai hangzottak el:

Mi, ástothalmiak méltán lebetünk büszkéek arra, hogy megyénk legerdősültebb településén élünk. Ástothalom közigazgatási területének több mint a fele erdő. Nincs szükség különösebb biológiai végzettségre ahhoz, hogy az embert megérintse a környezetünk szépsége. Mindig is közel álltunk hozzá, hiszen bele születtünk, mi magunk is része vagyunk annak a nagy életközösségnek, melyet természetnek hívunk. Szerencsére ismét kezdjük felfedezni azokat a „csodákat”, melyek körülvesznek minket, évezredekken keresztül jól működtek, segítettek, átszöttek elődeink életét. Igaz, az ember türelmellen, folyamatos sebességváltása már-már „mókuskerekék effektussá” válik. Szervezetünk állandóan jelez, lassítást követel. Ha hallgatunk rá, egyszerre kitágul a világ, ha nem, egyre szűkebb lesz az életterünk. És van egy pont, amikor érdemes megállni egy percre. Megállni és megcsodálni, milyen sokféle szépség él



Anyá csak egy van – nyárfa-tőkegomba

körülöttünk. Bízom benne, hogy ez a kiállítás is egy ilyen pont a látogató számára. Megáll egy percre, akár többre is, és kizökkenni a hétköznapi csalódások útvesztőjéből.

Barangolásaim során tapasztaltam, hogy a mi erdeink, rétjeink csodálatos fajgazdagsággal büszkélkedhetnek. A szikes pusztáktól a sívó homokon át a lombos-, fenyő-, vegyes erdőkön keresztül egészen a vizes élőhelyekig, mindenféle terület előfordul Ástothalom környékén. A biológiai sokféleség így batványozódik. Csak néhány általam feldolgozott adat – természetesen a teljesség igénye nélkül. Több mint 350 növény-, 200 gomba-, 200 lepkefaj került utamba, emlősökről, madarokról, büllökről, kételtűekről és egyéb rovarokról nem is beszélve, melyek feltérképezése ugyancsak nagy izgalmakat rejtjenek.

Ha vigyázunk rá, az utókornak ezek a képek nem fognak jelenteni semmit, mert lesz módjuk korszerűbb technikával szebbeket készíteni.

Ha mi vigyázunk rá, unokáink is látni fogják a mi erdőnk bűbajos lakóit!

A kiállítás már látható volt az ástothalmi Művelődési Házban még tavaly ősszel, az Erdők hete program nyitó rendezvényeként. Terveink szerint még több helyre szeretnénk eljuttatni természeti értékeinket bemutató kiállítást.

A kiállítást az Ástothalmi Bedő Albert Alapítvány, a Csíszér-Gép Kft., a DALERD Zrt., a Kiss Ferenc Alapítvány az Erdészeti Oktatásért, a Szarvas-Bódy fotó és Ástothalom Község Önkormányzata támogatta.

Andrésiné dr. Ambrus Ildikó,
igazgató
Bedő Albert Erdészeti Szakiskola és
Kollégium

Visszatérnek az erdészeti kincsek az ópusztaszeri emlékparkba

Már folynak az egyeztetések a Kiskunsági Nemzeti Park, a Földművelésügyi Minisztérium, a Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal Erdészeti Igazgatósága és az Ópusztaszeri Nemzeti Történeti Emlékpark között, hogy hogyan lehetne újabb erdészeti és természetvédelmi tárlatokat nyitni.



Az erdészet számos ágon kötődik az Ópusztaszeri Nemzeti Történeti Emlékparkhoz, hiszen nemcsak eddigi tárlatai sokszínűségét gazdagította, hanem az 1980-as években a zöldterület gondozásáért is felelt. A Kiskunsági Erdésház, a Jurtatábor, az Erdő és Ember kiállítás egyaránt illeszkedtek a magyarság bölcsőjeként emlegetett park életébe. Többek között ezért is döntött úgy az emlékpark, hogy a régre visszanyúló kapcsolatokat egy új, közös kezdeménnyel eleveníti fel.

Az ópusztaszeri emlékpark arculatának egyik legmeghatározóbb eleme a *Csete György* építőművész tervezte öt-blokkos ősmagyar jurtacsoport, ahová még 1993-ban elhelyezte értékes erd-

szeti kiállítási anyagait az FM Erdészeti Hivatal, valamint a Kecskeméti Erdőfelügyelőség. Mostanság már csak két, fából készült építmény várja a látogatókat. Az egyik ideiglenes kiállítóterként működik, a másik a magyar történelem sorsfordító eseményeit mutatja be. A maradék három kiállítóhely 2011-ben zárta be kapuit a látogatók előtt, amikor a *Barátossy Gábor, Göbölös Antal* és *Trogmayer Ottó* kezdeményezésével megvalósult Erdő és Ember című kiállítást az emlékpark megszüntette. Időközben a Csete-jurták állaga romlott: beáztak, felvizesedtek. Ez azonban még nem magyarázza meg azt a hibás döntést, amit az emlékpark vezetése hozott, amikor a kiállításokat le-

bontotta, elszállította, s erről nem egyeztetett sem az Állami Erdészeti Szolgálat kecskeméti igazgatóságával, sem pedig az Erdészeti Hivatallal. Amikor 2012-ben átvettem az Ópusztaszeri Nemzeti Történeti Emlékpark irányítását, magam is értetlenül álltam az üggyhöz, és a meggondolatlan lépések miatt azóta sem kaptam kielégítő választ.

Az Ópusztaszeri Nemzeti Történeti Emlékpark igazgatójaként tiszteletben tartom az erdészeti kiállítás értékét, továbbá munkatársaimmal együtt szeretnénk elmélyíteni a partnerkapcsolatot az Országos Erdészeti Egyesülettel, és az erdészeti ágazattal, igazgatással, oktatással. Célunk, hogy ismét bevonjuk az erdészeti és természetvédelmi tárlatokat a park mindennapjaiba, amelyről már folynak is az egyeztetések. A jövőben olyan nagyszabású beruházást tervezünk, amely Csongrád megye legnagyobb tájvédelmi körzetéhez méltóan, széles körben mutatja be az erdészszakma tevékenységét.

Kertész Péter
igazgató, ÓNTE

Se hús, se hal...

„Bús düledékeiden, Husznak romvára megállék...”. Kölcsey örök becsú sorai jutnak ma is az eszembe, ha arra a több mint negyed évszázados erőfeszítésre, befektetett pénzösszegekre, munkára gondolok, amit az erdészeti ágazat az Ópusztaszeri Nemzeti Történeti Emlékpark méltó megvalósulásába fektetett. Tiszta szívú lelkesedésből, haza- és szakmaszeretetből fakadóan.

Ahogy a költő írta, „a csarnok elomló oszlopi közt lebegő rémalak” intett felénk, amikor 2013 áprilisában *Dr. Göbölös Antal* és *Szabó Tibor József* társaságában, *Kertész Péter* az Emlékpark új igazgatójának meghívására, tényfeltáró terepbejárson vettük szemügyre az erdészeti kiállítások romjait. Már ami megmaradt. Mert jó részének bizony, „köd előttem, köd utánam”, egyszerűen nyoma veszett.

2011 óta kaptuk az aggasztó híreket az ópusztaszeri valóságról. Ennek fájó tényeit mutatta be 2013. szeptemberi lap-

számunkban megjelent „Eltűnt idő nyomában” című írásunk. 2014 szeptemberében ismét asztalhoz ültünk, az ÓNTE kezdeményezésére. Új fejlesztési tervekről, uniós pályázati forrásokról, az erdészeti kiállítások újjászülésétéről, az Egyesületünkkel köthető konzorciumi partnerség lehetőségéről hallottunk. Akkor és ott azt kértük, hogy a tiszta lappal indulás érdekében az ÓNTE nézzen szembe önmagával és a magyar erdészekkel, egy az Erdészeti Lapokban publikált cikkanyag erejéig. Ennyi gesztust talán megérdemlünk, akkor is, ha a mostani vezetés csupán jogutódja a korábbiaknak.

Az írás némi tolófajások mellett, de megszületett. Az Olvasóra bízunk az értékelését. Nekünk az az érzésünk, nem teljesen olyan, mint amit reméltünk. Az is igaz, hogy a szembenézés a múlttal nem egy könnyű műfaj. De bizakodunk. Jól jelzi ezt, hogy erdészekhez híven, betartjuk, amit ígértünk. Szabó Tibor József segítségével átadtuk az Em-



Bús düledék...

lékparknak az egykori kiállítás dokumentációk másolatait. A folytatás továbbra sem rajtunk múlik.

Nagy László

Matuzsálemi élettartama, jelentős magassága és törzsátmérője, terebélyes koronája, vastag koronaágai, durván repedezett kérge, kemény és tartós faanyaga, mélyre hatoló gyökérrendszere miatt a kocsányos tölgy a mitológia égi isteneinek (a sémi Él, a görög Zeus, a latin Jupiter, a germán Thor, Donar, a kelta Taranis) szent fája volt. Tekintélyes példányai alatt gyakran mutattak be áldozatokat vagy éppen tartottak rituális szertartásokat.

Nevezéktana

Nem véletlen, hogy Linné 1753-ban megjelent *Species Plantarum* c. művében a *Quercus robur* tudományos nevet adta neki, hiszen a latin *robur* (korábbi formában *robis*) erősséget, keménységet, szilárdságot jelent, amely szavak jól jellemzik e faj főbb tulajdonságait. Linné egyébként még nem tett különbséget a kocsányos tölgy és a kocsánytalan tölgy között, utóbbit az előző változatának írta le, s csak a későbbiekben emelték azt faji rangra. A *Quercus* tudományos nemzetségnév a latin köznyelvi *quercus* szóból származik, amely egyaránt jelentette a kocsányos, a kocsánytalan és a molyhos tölgyet. (Az egyéb, Itáliában előforduló tölgyfajokat – mint a magyar tölgyet, a csert, a magyaltölgyet – önálló köznyelvi alakokkal illeték.)

Érdekeség, hogy tölgy szavunkat korábban a nyelvészek uráli, illetve finnugor eredetűnek gondolták, viszont ez a feltevés a későbbiekben megdőlt, s ma inkább oszét (alán) jövevényszónak tartják. Maga a tölgy szó III. Béla király 1181-ben kelt oklevelében olvasható először. A magyar fajnév, a kocsányos egyébként félreértésre adhat okot, ugyanis nem a levelek kocsányaira utal (amelyek rövid), hanem a nővirágzat megnyúlt tengelyére, amelyre téves használni a kocsányos jelzőt. A régi magyar szakirodalomban megtaláljuk még a mocsártölgy, muzsdalyfa, csupkás tölgy magyar neveit is.

A kocsányos tölgy (*Quercus robur*) botanikai jellemzése

Prof. dr. Bartha Dénes – intézetigazgató egyetemi tanár
NYME EMK NTI

Dr. Vancsura Rudolf emlékének

Alaktana

A kocsányos tölgy 40 méter magasra megnövő faj, de korábban ismertek voltak olyan példányai is, amelyek magassága megközelítette az 50 métert. Törzsátmérője szintén tekintélyes nagyságot sugall. A svédországi Kvill községben élő Rumsquillaeken névre keresztelt egyede 14,75 méter törzskerületű. A legidősebb példányt, amely Dániában Jægerspris Nordskov mellett található, pedig 1500–2000 évesre becsülik. Hazánkban nagyméretű példányai már igen megfigyelték, *Simonkai Lajos* botanikusunk 1871-ben a Szabolcs megyei Halász (ma Nagyhalász) községben 30 méter magas, 14 méter törzskerületű példányáról számolt be, a közelmúltban elpusztult Vas megyei Zsennye határában állott fa törzskerülete pedig 10,2 méter volt. A 15. században épült hédervári kis templom mellett díszlő Árpád-fát tartják a legidősebb hazai egyednek, a szakemberek életkorát 700 évre teszik, de érdekességként megemlítendő, hogy a nép ezerévesnek gondolja.

E faj morfológiai bélyegei jól ismeretek az erdészszakmában, ezért csak kevésbé ismert tulajdonságait mutatjuk be.

Architektúrális felépítését a proleptikus és proventív hajtásképzés, valamint a kladoptózis jelensége határozza meg. Hajtásai monopodiálisak, azaz a hajtás növekedése szabályos csúcsrüggyel zárul, amelyből a hajtástengely folytatásaként indul a következő hajtás. Ugyanakkor a szakaszos hajtásképzés is jellemző rá, tavasszal lombfakadáskor a rügyben lévő embrionális hajtás ízközének megnyúlása révén éri el kifejltségét, s aztán szabályos, pikkelyekkel fedett csúcsrüggyel zárul. Majd nyár elején, június végén, július elején ebből a csúcsrüggyel újra kihajt, s másodhajtást fejleszt, amit szakmai körökön belül János-napi hajtásnak neveznek. Egyébként nagyon kedvező körülmények között harmadik hajtásképzés is megfigyelhető még ugyanabban az évben a János-napi hajtás csúcsrüggyének kihajtása révén.

Az azonos vegetációs időszakon belüli többszöri, mindig rügyből történő kihajtást nevezik proleptikus hajtásképzésnek. E jelenséget gyakrabban lehet megfigyelni a fiatalabb egyedeken, mint az idősebbeknél, de egy populáción belül ugyanolyan korú egyedeknél is találunk eltéréseket a proleptikus hajtásképzés hajlamában. (Megjegyzendő, hogy a János-napi hajtásképzés során új évgűrű nem keletkezik.)

A tavaszi és a nyár eleji hajtás felépítésében is különbözik. A tavaszi hajtás inkább rövidhajtás jellegű, azaz ízközei rövidek, levelei a hajtásvégén tömörülnek, csomós felépítést kölcsönözve a hajtásnak. A nyár eleji hajtások hosszúhajtás jellegűek, hosszabb ízközűek, s a levelek egyenesen oszlanak el rajta.

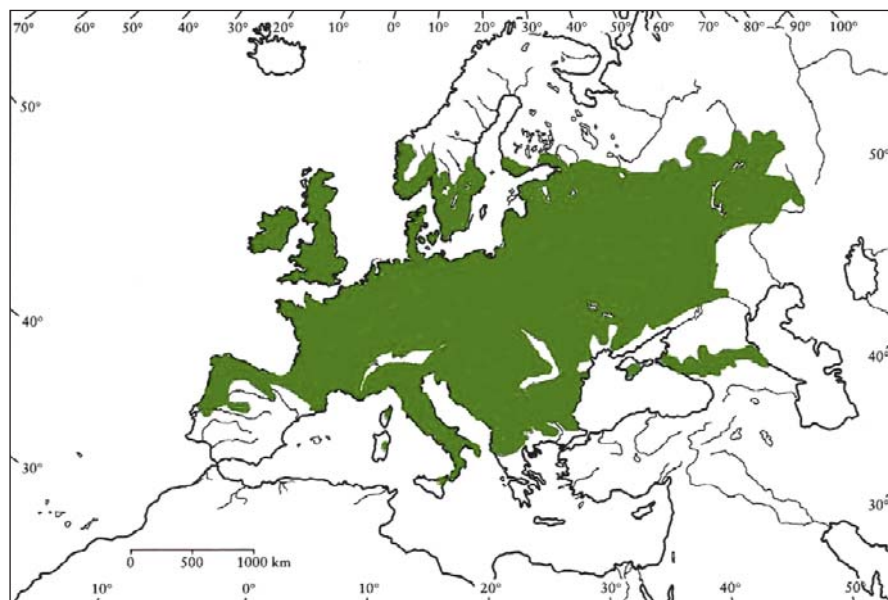
Egyébként a tavaszi hajtás levelei nagyobb felületűek, mint a nyár eleji hajtásoké, ami felemáslevelűséget, heterofilliát idéz elő. Ezt csak fokozza, hogy a gallyak alsó részén szabályos rövidhajtások keletkeznek, amelyek levelei szintén eltérőek.

Hajtásrendszerét alvórügyekből származó hajtásokkal is képes megújítani, illetve kiegészíteni. Ez a tulajdonsága figyelhető meg a tuskósarjak feltrések vagy a törzsből és az idősebb ágakból előtörő vízajtások, fattyúhajtások esetében.

Ennek a proventív hajtásképzésnek köszönhető, hogy a kocsányos tölgy az erős koronasérüléseket (pl. tarrágás vagy kései fagy következtében) is képes könnyen regenerálni.

A kladoptózisnak nevezett hajtásledobás jelensége idősebb faegyedeknél figyelhető meg. Ezek gyenge oldalhajtásai (amelyek levelesek, többnyire nem elágazók, öt évnél fiatalabbak) a tartóágakról könnyen leválnak, így csökkentve a levéltömeget. A kladoptózist a kocsányos tölgyenél gyakran a szárazsági stressz váltja ki, amit nem kárképnek kell értékelni, hanem a faegyed természetes reakciójának.

Az említett jelenségeknek köszönhető, hogy a kocsányos tölgy koronája a



1. ábra. A kocsányos tölgy elterjedési területe

hazai fajok közül a legváltozatosabb felépítésű, s a legnehezebben jellemezhető.

A kocsányos tölgynek jellegzetes, úgynevezett 2/5-ös rügy- és levélállása van. Ez azt jelenti, hogy a hajtástengelyen két fordulat megtétele után jutunk egymással fedésben lévő rügyekhez, illetve levelekhez, miközben 5 rügyet, illetve levelet érintettünk. Ez igazán a magoncoknál szembetűnő, amelyeket felülről nézve úgy látjuk az öt levelüket, hogy azok szabályos csillagot formálnak. (Ez az úgynevezett erdészcsillag.)

Elterjedése

Mai elterjedési területe Európa java részét felöleli, az e kontinensen élő 24 tölgyfaj közül a legnagyobb areával rendelkezik. Ezt a jelenlegi elterjedési területet az utolsó jégkorszak után kezdte el meghódítani, az Ibériai, az Appennini- és a Balkán-félszigeteken található menedékterületekről észak felé a kismérsékletű (pl. mókus-, pelefafajok), a szajkó és vélhetően az ember segítségével nyomult tovább. Ma teljes mértékben meghódította Nagy-Britanniát, elérte a Skandináv-félsziget déli részét, s keleten egészen az Urálig hatolt. Dél-Európában viszont a legdélibb területekről már hiányzik, miként a magashegységek (pl. Alpok, Kárpátok) magasabb régióiból is (1. ábra).

Ha a honfoglalás feltételezett útvonalát és az egyes megtelepedéseket fölrajzoljuk a kocsányos tölgy által uralt kelet-európai erdőssztyepp zóna térképére, akkor meglepő egybeesést találunk. Ez nem véletlen, hiszen ez a formáció felelt meg legjobban a vándorlásnak, mivel a létszükségletet jelentő le-

geltetés mellett védelmet, faanyagot is szolgáltatott ezen erdőssztyepp állományok (2. ábra).

Előfordulása

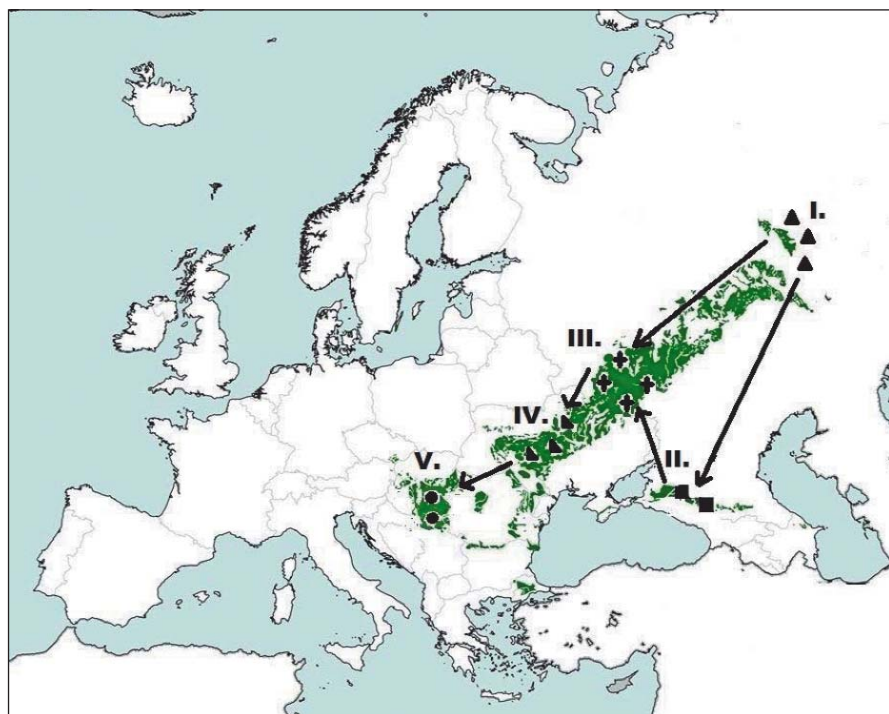
Legmagasabb előfordulási pontjait a Máramarosi-havasokban találjuk, Lonka község Tempa nevű dűlőjében 1088 méter magasra kapaszkodott fel. Egyébként a Máramarosi-havasok jól példázza a kocsányos tölgy viselkedését a hegyvidéki régiókban (1. táblázat). A legalacsonyabb övezetben állományalkotóként fordul elő, a középső régióban zárt erdőkben már nem jelenik meg, csak főleg erdőszéleken, lege-

lőn és kaszálókon található, a legfelső régióban mezőgazdasági földek közt, cserjésekben, fává megnőni már nem tudó sarjai élnek.

Változatossága

Érdekességgéppen megemlítendő, hogy Nyugat- és Közép-Európában a kocsányos tölgy és a kocsánytalan tölgy megkülönböztetése mind tudományos, mind gyakorlati szempontból problematikus, ezért ott az utóbbi időszakban közép-európai tölgy fajról beszélnek, s a két taxont alfaji rangon értékelik. Ennek oka, hogy termőhelyi szempontból kevésbé válik el a kocsányos és a kocsánytalan tölgy, előfordulásaik sok esetben átfednek, másrészt az utóbbi időszakban felerősödött emberi zavarás miatt a hibridizáció esélye is megnőhetett. A Kárpát-medencében viszont az erősebb kontinentális klímahatás miatt jelentősebb a termőhelyi szétválásuk, nálunk ezek a taxonok morfológiai tekintetben jobban elkülönülnek, habár természetes úton létrejött hibridjeiket is meg lehet találni.

A kocsányos tölgy az egyik legnagyobb fokú változatosságot felmutató tölgyfaj, faj alatti egységeit már régóta kutatják, s számos infraspecifikus taxont írtak le, amelyek között nehéz az eligazodás. Alfaji differenciálódást Dél-Európában figyelhetünk meg, az Ibériai-félszigeten a subsp. *broteroana*, az Appennini-félsziget déli részén a subsp. *brutia* él. Mindkét alfaj xeromorf felépí-



2. ábra. A bonfoglalás útvonala és az erdőssztyepp zóna (I. a Káma-vidéki ősbaza, II. a Kubán folyó vidéke, III. Levédia, IV. Etelköz, V. a magyar Alföld)

1. táblázat A kocsányos tölgy vertikális megjelenése a Kárpát-medencében
(Fekete – Blattny, 1913 nyomán)

Nagytáj	Átlagos felső határ (m)	Legmagasabb előfordulás (m)
Északnyugati-Kárpátok	450	618
Közép-Kárpátok	650	951
Északkeleti-Kárpátok	690	1088
Keleti-Kárpátok	770	993
Déli-Kárpátok	610	686
Erdélyi-szigethegység	730	960
Magyar-középhegység	410	734

2. táblázat – A kocsányos tölgy korán és későn fakadó változatának jellemző bélyegei

Jellemző	Korán fakadó változat (var. <i>praecox</i>)	Későn fakadó változat (var. <i>tardiflora</i>)
Törzs	hajlott, alacsonyan ágas	alul terpeszes, egyenes, többnyire a csúcsig követhető
Korona	sűrűn elágazó, ágai görbék, a csúcsi elágazás (akrotónia) mérsékelt	keskeny, magasra tolódó, ágai vékonyak, többé-kevésbé örvösen állnak, a csúcsi elágazás (akrotónia) erős
Rügyek	tél vége felé erősen megduzzadnak	tél vége felé nem duzzadnak meg
Lombfakadás	korán, április elején	későn, 3–4 héttel később
Tavaszi hajtás	5–10 cm hosszú	20–30 cm hosszú
Nyár eleji hajtásképzés hajlama	jelentős	nem jelentős
János-napi hajtás	a tavaszi hajtásoknál hosszabb	a tavaszi hajtásoknál rövidebb
Levelek fakadási színe	világoszöld	bronzvörös
Levelek kifejtett állapotban	élénkzöldek, mindkét oldalukon teljesen kopaszak	sötétzöldek, gyakoriak a szőrözött levélfonákú alakok
Heterofillia	erős, a János-napi hajtások levelei nyúlánkak, kevésbé tagoltak	kevésbé jelentős
Fényigény	erős fototropizmus jellemzi	fototropizmusra nem érzékeny
Lombozat	csak fénylevelekből áll	fény- és árnyéklevelekből áll
Őszi lombszín	sárga	nincs, a levelek zölden hullanak, vagy a nagyobb fagyok hatására megbar-nulnak
Virágzási idő	jóval lombfakadás után, a levelek növekedésének idején	korán, rügyfakadáskor, majdnem lombtalan állapotban
Makk	megnyúlt, hosszúkás tojásdad vagy kissé hengeres	elliptikus, a kocsánytalan tölgy makkjára emlékeztető
Fiatalkori növekedés	lassú, 7–8 éves koráig ül	gyors

tésű, vastag, kemény levelek jellemzik őket. A klímaváltozás fokozódása esetén nálunk is lehet jelentőségük. A hazai erdészek előtt jól ismert alfaj a szlávön tölgy (subsp. *slavonica*), amelyet egy magyar botanikus, *Gáyer Gyula* 1928-ban még forma rangon írt le, majd

Mátyás Vilmos 1970-ben alfaji rangra emelte, amit aztán a „fitocézár” *Soó Rezso* megkérdőjelezett, s változat rangúnak gondolt.

A kocsányos tölgy valamennyi, a Kárpát-medencében élő egyéves makk-érű tölgyfajjal képes hibridet képezni,

így a magyar tölgygel, a valódi kocsánytalan tölgygel, a dárdáskaréjú kocsánytalan tölgygel, az erdélyi kocsánytalan tölgygel, a molyhos tölgygel és az olasz tölgygel. Azonban a kétéves makkérésű csertölgygel nem képes a természetben hibridizálódni, miként azt néhány gyakorlati szakember és kutató bizonyítani igyekezett.

A kocsányos tölgy Kárpát-medencei változatosságát több neves szakember kutatta, a 19. századból közülük kiemelendő *Borbás Vince* és *Simonkai Lajos* botanikusaink, *Fekete Lajos*, a selmeci akadémia nagyhírű tanára, a 20. századból pedig *Mátyás Vilmos* és *Vancsura Rudolf* erdészkutatók neve említendő. *Mátyás Vilmos* az, aki – elsősorban morfológiai bélyegeik alapján – a legtöbb faj alatti egységet állította fel saját rendszerében, így 5 alfajt, 5 változatot, 31 alakot és 7 alalakot jelzett hazánk mai területéről. Sajnálatos, hogy az ezekkel kapcsolatos ökológiai megfigyelései nem kerültek kinyomtatásra, nem váltak közkinccsé.

A levelek alapján megkülönböztetett változatok közül a var. *puberula* említendő, amelynek a levélfonákja – az alapfajjal ellentétben – nem kopasz, hanem a középér mentén nyalábszőrös, a lemezen pedig csillagszőrös. Ez a tulajdonság hasonló a kocsánytalan tölgy levelén tapasztalhatókhöz, s a hibrid eredet sem kizárt.

A közelmúltban elhunyt *Vancsura Rudolf* – többek között szovjetunióbeli aspirantúrája idején is – elsősorban a korán és későn fakadó változatok vizsgálatában mélyedt el. Ez a megkülönböztetés komoly gyakorlati jelentőséggel is bír, miként azt a már régóta létező üzemtervi kódjuk is bizonyítja. Ezen taxonokra manapság kevés figyelem jut, holott nemcsak erdőművelési, faanyaggyártási, hanem erdővédelmi tekintetben is másként viselkednek, *Vancsura Rudolf* kutatásai nyomán alább részletesebben mutatjuk be őket (2. táblázat).

Az év fájának választott kocsányos tölgy természetszerű állományainak és idős egyedeinek fogyása alföldjeink erős átalakulását, eljellegtelenedését mutatja. 🌳

Honlapjaink:

www.oee.hu

www.azevfaja.hu

www.vandorgyules.hu

A letenyei fűrészüzem eladásáról — más nézőpontból

Az Erdészeti Lapok januári számában dr. Mátrabérci Sándor kolléga helyreigazítást tett közzé, pontosabban az EL 2014. júniusi számában megjelent írásának egyik állítását vonta vissza. A visszavonás indoka, hogy egy nyugdíjas-találkozóan a tudomására jutott, hogy az általa elmarasztalt cselekedetet a címzettek „felsőbb utasításra” tették.

Az ominózus mondat így hangzik: „Azután 1993–95 között az akkori új vállalatvezetés eladta a letenyei furnérüzemet, amelyhez nem volt kötődése.” *A letenyei furnérüzem létesítésének története* című cikket tavaly én is nagy érdeklődéssel olvastam. Különösen örültem, hogy a cikk beszámol a privatizáció után megvalósított jelentős beruházásokról, fejlesztésekről. Ezt annak tulajdonítja a szerző, hogy az új tulajdonos szakmai befektető volt. Ezzel a megállapítással teljes mértékben egyetértek. Talán ezért fel sem tűnt az a mondat, amelyet dr. Mátrabérci Sándor most visszavont.

Az állítás valóban nem felel meg a valóságnak, ezért a visszavonása teljesen indokolt. Ugyanis nem a vállalatvezetés adta el – mert nem adhatta el – a furnérüzemet. Erre csak a tulajdonos – akkor az Állami Vagyonkezelő Rt. – volt jogosult. Az ÁV Rt. igazgatósága döntött az akkori privatizációs jogszabályok keretei között. Az új vállalatvezetés számára azonban ismert volt az ÁV Rt. erdészeti portfóliójára vonatkozó vagyonkezelési stratégia. Ennek az volt a lényege, hogy az állami erdőkben az erdőkezelést és a profitorientált faipari tevékenységet szét kell választani. A faipari üzemeket el kell adni magántulajdonosoknak, ha az új tulajdonos vállalja az

üzem fejlesztését. Ezt neveztük decentralizált privatizációnak. Az erdész kollégák túlnyomó többsége ellenezte az erdővagyon terhére történő faipari fejlesztést, de azt mindenki belátta, hogy fejlesztés nélkül az egyébként működőképes üzemek sem tarthatók életben. Ennek a stratégiának legnyilvánvalóbb következménye az volt, hogy a nem közvetlenül az erdőkezelést szolgáló vagyonelemek nem kerültek be a megalakult Rt. törzstőkéjébe.

A kijelentés visszavonásának indokaként hivatkozott „parancsra tettük” megjegyzés tehát nemcsak azért sántít, mert a furnérüzem eladásáról hozott döntést a ma már nyugdíjas kollégák nem hozhatták meg, hanem azért is, mert az új részvénytársaság igazgatóságának tagjaiként arra vállalkoztak, hogy a tulajdonosi stratégiát támogatják, illetve az illetékességük keretén belül végrehajtják.

Az más kérdés, és talán érdemes lenne 20 év után eszmecserét folytatni arról, hogy ez a stratégia helyes volt-e. Szerintem, a 90-es évek gazdasági és politikai körülményeit mérlegelve, nem volt más. ésszerű lehetőség.

Abból az örömdetes körülményből, hogy ma újra napirenden van a faipar állami segítséggel történő fejlesztése, nem következik, hogy a megoldás a – pozitív példák mellett sok kudarccal is végződött – „vertikális integráció” lenne. Érdeklődéssel várom az új tulajdonosi stratégiát, illetve az azzal kapcsolatos véleményeket.

Szabados János

okl. erdőmérnök

(1992–95 között az ÁV Rt. erdészeti portfólió igazgatója)

Észrevételek a püspökladányi jubileumhoz

Nemrég érdeklődve olvastam a két részből álló összefoglalást az Erdészeti Lapokban, Csiha Imre, dr. Keserű Zsolt, Rásó János tollából. A Püspökladányi Kísérleti Állomásról is megemlékező rendkívül érdekes írás véleményem szerint talán méltánytalanul feledkezett meg a munkálatokat irányító, Szij Ferenc főerdőőr-erdészeti altisztről, aki a telep létrehozásától (1925) a II. világháború végéig volt a megbízott erdészeti vezető.

Vitéz Tury Elemér erdőmérnöknek – a püspökladányi telep vezetőjének – volt a feladata a legkiválóbb altisztet megtalálni. Így esett a választás a Vas megyei származású, 1881-ben Balogfán született Szij Ferencre. Mint *Schweighardt Ottó Megemlékezés a MEVME-ről* című könyvében és a MEVME által kiadott *Az ERDŐ 1942. szeptemberi beszámolójában* olvasható, Szij Ferenc kísérletei rendkívüli eredményeket hoztak az alföldi kiégett területeken. Az „öreget” kollégái körében a legnagyobb tisztelet övezte. Számos más munkát is végzett a telepen és ehhez kapcsolódva (pl. javaslat az Országzászlóra, vadász-színjátész, ornitológus stb.). Alapító tagja a MEVME-nek (1926). Az ERDŐ 1927. januári első számában az ő tollából származik a vezércikk „Al-leluja” címmel. Társasági ember, számos szaktanácsal szolgál a hozzáfutó kollégáknak. Számos szakmai cikket ír. Szinte minden MEVME közgyűlésen jelen van és hozzászól, javasol.

Érdekesség: 1943 őszén – mentendő az egyesület vagyonát a háborús helyzetben – javasolja a közgyűlésnek, hogy az egyesület vagyonát képező 15 751 (romló) pengőből 12 000 pengőért „befektetésképpen” vásároljanak nagy tételben mustot, melytől majd később borként nagyobb haszonnal el tudnak adni. A választmány őt és v. Szekeres Károly elnököt bízta meg az ügylet lebonyolításával. Sajnos, ha ez a baji Esterházy nagypincébe került, akkor annyit sem ért, mint a később teljesen elértéktelenedett pengő, ugyanis mire bor lett belőle 1944 végére már a szovjet front Bajra ért. A többit sejteni lehet.

Nem utolsósorban dr. Király Pál bátyánktól hallottam, hogy miután a háború szinte mindent tönkretett a püspökladányi telepen is, Szij Ferenc emlékezetből számtalan adatot, kísérletet hozott létre újból. Ezzel rengeteg időt, munkát takarított meg.

Sokat tudna vagy tudott volna a továbbiakról elmondani például Rakonczay Zoltán bátyánk, a nemrég elhunyt Vancsura Rudolf, Köveskúti György erdőmérnök, kiknek szülei erdészként és MEVME-tagként megélték azt a kort, de akár Puskás Pál erdész kollégánk is, akinek két éve megjelent, *„A Debreceni Erdészet és a hajdúsági állami erdőgazdálkodás története”* című könyve szintén számos további ismeretet nyújt az említett cikkben foglaltakkal kapcsolatban.

Inokai Balázs

okl. erdőmérnök

Az OEE Ellenőrző Bizottsága 2015–2018

Az Országos Erdészeti Egyesület 2014. november 28-án megválasztott Ellenőrző Bizottságának tagjait az alábbi névjegyek segítségével mutatjuk be.

Bak Julianna – bizottsági elnök
okleveles erdőmérnök (1983)
útépítő szakmérnök (1988)
mérnök-közgazdász (1997)

Erdőmérnöki végzettségének megszerzése óta az ÉSZAKERDŐ Zrt. és jogelődeinek munkatársa. Előbb műszaki területen végzi feladatait, majd 2002 óta az erdőgazdaság közgazdasági vezérigazgató-



helyettese. Az Országos Erdészeti Egyesület Miskolci Helyi Csoportjának 1984-től tagja, 1990-től 2010-ig tartó időszakban a helyi csoport titkára. 1998-2002 között az OEE Elnökségében régióképviseelő. 2006-2010 között az Ellenőrző Bizottság tagja, 2010-2014 között annak elnöke. Az alapítástól, 2002-től, az „Erdészcsillag” Alapítvány kuratóriumi tagja. 2012-ben az Egyesület és a szakma Bedő-díjjal ismerte el munkásságát.

Ferenczi Tamás – bizottsági tag
okleveles erdőmérnök (1986)
közgazdasági szakokleveles mérnök (1998)

Az erdőmérnöki diploma megszerzése után a szombathelyi Fakombinát Erdőgazdaságának munkatársa lett. A Sárvári Erdészeti Igazgatóság műszaki gyakornoka, majd tervező és termelés-programozó. 1991-től tervezésvezető. 1998 után



az 1992-ben önállósult Szombathelyi Erdészeti Zrt. közgazdasági és pénzügyi csoportjának vezetője, majd 2000-től napjainkig a közgazdasági, pénzügyi és számviteli osztály vezetője. 1984 óta az OEE Szombathelyi Helyi Csoport aktív tagja. 2001-től az OEE Közgazdasági Szakosztályának munkájában is részt vesz. 2002-2006 között az Ellenőrző Bizottság tagja. 2006-2014 között a helyi csoport küldötte.

Kolozsvári Ákos Imre – bizottsági tag
okleveles erdőmérnök (1976)
okleveles közgazdász (1984)

Szakmai pályáját 1976-ban a SEFAG Kaposvári Erdészeti Kísérleti Állomásán kezdte műszaki vezetőként. Később az ERTI Kaposvári Állomásán dolgozott, majd az OKTH természetvédelmi főfelügyelője lett. Ezt követően a MÉM Erdészeti- és Faipari Hivatalában vál-



latfelügyeleti területen dolgozik. Majd a Budavideki Állami Erdő- és Vadgazdaságnál a közgazdasági részleget irányítja. 1990-től az Erdőrendezési Szolgálatnál gazdasági igazgató. Később az ÁESZ gazdasági főigazgató-helyettese, majd 2010-es nyugállományba vonulásáig az MGSZH gazdasági elnökhelyettese. 1966 óta az OEE tagja. 1986-tól az Ellenőrző Bizottságban végez egyesületi munkát. 1998-2010 között az EB elnöke. 2010-ben Bedő-díjat kapott.

Kovácsné Schulteisz Margit – bizottsági tag
okleveles közgazdász (1978)

1973-1974 között a gemenci erdőgazdaság pénzügyi, számviteli gyakornoka. Közgazdász diplomáját a Pécsi Tudományegyetem Közgazdaságtudományi Karán szerzi meg, 1974-1978 között.

A diplomaszerzés után 1978-tól 1991-ig a gemenci állami erdőgazdaság üzemgazdasági osztályvezetője, főkönyvelő.



1991 és 1998 között a Gyulaj Rt. gazdasági vezérigazgató-helyetteseként irányította az állami erdészeti társaság pénzügyi, számviteli és ügyviteli feladatait.

1998-tól napjainkig a Gemenc Zrt. és jogelődei- nek gazdasági vezérigazgató-helyettese. 1978 óta az Országos Erdészeti Egyesület tagja a Bajai Helyi Csoportban.

Vaspöri Eszter – bizottsági tag
okleveles közgazdász (2002)
jogi szakokleveles közgazdász (2009)

Pályakezdése óta az erdészeti és agrárigazgatás gazdasági területén dolgozik. 2002–2004 között az ÁESZ gazdasági ügyintézője, majd 2004–2006 között az ÁESZ Előirányzat-gazdálkodási Osztályának osztályvezetője. 2007–2008 között



az MGSZH Erdészeti Igazgatóság pályázatkezelési és támogatási ügyintézője. 2008-ban gyakornokként dolgozik Brüsszelben, a Magyar Köztársaság EU melletti állandó képviseletén. 2009-től napjainkig a NÉBIH Gazdasági Elnökhelyettes Titkárságának titkárságvezetője. 2007 óta az OEE Budapesti ÁESZ Helyi Csoport tagja. 2010–2014 között az OEE Ellenőrző Bizottságának tagja.

A köztársasági elnöknél járt az OEE elnöke

Az állami támogatás mellett civil összefogást sürget Áder János köztársasági elnök a tavaly decemberi ónos eső és az azt követő jegesedés okozta erdőkárok enyhítésére. Az államfő azt kérte a közmédiától, fordítson kiemelt figyelmet e civil összefogásra.

A Köztársasági Elnöki Hivatal Sajtóigazgatósága az MTI-hez eljuttatott közleményében tudatta, hogy az államfő fogadta *Zambó Pétert*, az Országos Erdészeti Egyesület elnökét, aki tájékoztatást adott a károkról, az elmúlt másfél hónapban történt munkálatokról és a további teendőkről.

Az erdészek becslése szerint az elmúlt 30–40 év munkáját tette tönkre a decemberi természeti katasztrófa, amelynek következtében 34 ezer hektár állami erdőt kell helyreállítani. A kár akkora, hogy enyhítése állami segítség mellett is csak társadalmi összefogással történhet meg – hangsúlyozták.

Az összefogás érdekében Áder János levélben fordult *Szabó László Zsolt*hoz, a Médiaszolgáltatás-támogató és Vagyonkezelő Alap (MTVA) vezérigazgatójához, hogy a közszolgálati média szenteljen kiemelt figyelmet az ország erdeinek kárenyhítését célzó civil összefogásnak, hiszen az MTVA mindig



is fontos szerepet vállalt a társadalmi kezdeményezések támogatásában.

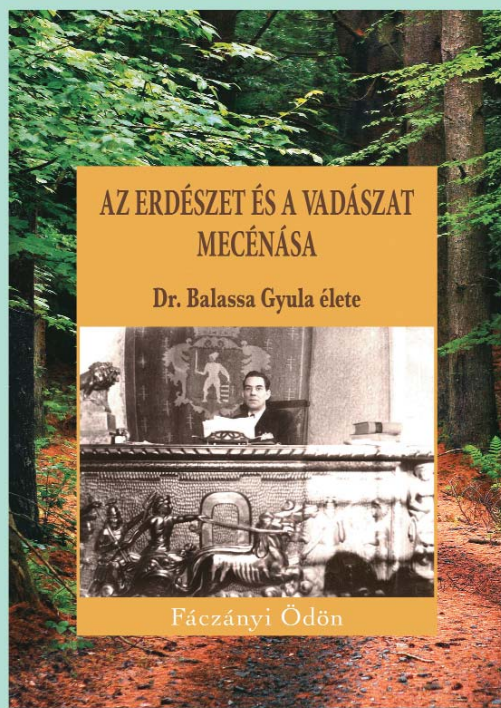
A felkérés alapján tematikus napot szervez a Médiaszolgáltatás-támogató és Vagyonkezelő Alap (MTVA) március

1-jére, hogy támogassa a tavaly decemberi ónos eső és jegesedés okozta erdőkárok enyhítését célzó civil kezdeményezéseket. Az „S.O.S. – Bajban az erdő” elnevezésű, március 1-jén tartandó tematikus nap fő csatornája a Duna TV lesz, de a közszolgálati média más felületei is bekapcsolódnak a műsorfolyamba. A közmédia már felvette a kapcsolatot az Országos Erdészeti Egyesület elnökével a tematikus nap előkészítése ügyében – áll az MTVA-nak az MTI-hez eljuttatott közleményében.

Forrás: KEH, MTI

Kép: MTI

AZ ERDÉSZET ÉS VADÁSZAT MECÉNÁSA



A fenti címmel jelent meg életrajzi kötet *dr. Balassa Gyula*, az egykori Országos Erdészeti Főigazgatóság vezetőjéről, *Fáczányi Ödön* tollából. A „főerdész és fővadász” még élő kollégái, a szakma képviselői elismeréssel emlékeznek a 40 éve elhunyt szakemberre.

Dr. Balassa Gyulát 1945 közepén választották főispánnak Nógrád-Hont vármegyében, ahonnan országos rendőrfőkapitánynak nevezték ki altábornagyi rangban, miniszterhelyettesi beosztással.

Nem volt könnyű kor 1945 nyara sem, ahogy nem volt az a következő sem. Ismertek a háborús károk emberi és anyagi vonat-

kozásai, ugyancsak az újjászerveződő pártok harcai a hatalomért. A főispán, majd a rendőrfőkapitány szenvedő alanya is ezeknek a küzdelmeknek, melyek a korszak jellemzőjeként koncepciós perekbe torkollottak – Balassa ítélete 12 évi börtön és teljes vagyonelkobzás volt. 1955-ben szabadult és a következő évben nevezték ki az Országos Erdészeti Főigazgatóság vezetőjének.

Aranykora következett „főerdészként és fővadászként”, amelyet befejezőként megfejt a pilisi tevékenysége. Ez a könyv egy erdészeti- és vadászati történeti fehér folt eltávolítását szolgálja – olvashatjuk a kötet fülszövegében.

A kiadvány megrendelhető a Nimród Vadászújság szerkesztőségében.

Nagy László

Szakosztályok rendezvénye Iváncon

Az Országos Erdészeti Egyesület Erdészeti Gépesítési Szakosztálya és Erdőhasználati Szakosztálya 2014. december 10-én tartották közös rendezvényüket a Szentgotthárdi Erdészeti Igazgatóság területén. A Szombathelyi Erdészeti Zrt. és az Agro-Alfa Kft. rendezésében Ivánc térségében került sor a terepi bemutatókra.

Bakó Csaba erdőgazdálkodási igazgató a házigazdák nevében köszöntötte az ország minden részéről megjelent 82 érdeklődő szakembert az Ivánci Vendégházban. Prof. dr. Horváth Béla, az Erdészeti Gépesítési Szakosztály elnöke köszöntője után bemutatta egyetemi utódját, dr. Czupy Imre okleveles gépészmérnököt, az Erdészeti-műszaki és Könyezettechnikai Intézet új igazgatóját. Majd röviden beszámolt arról, hogy szervezésében a Nyugat-magyarországi Egyetem Szombathelyen beindítja duális gépészmérnök képzését, mely elsősorban a térségben élő fiataloknak kínálhat felső szintű képzést, majd biztos munkahelyet. Nemes Zoltán, az Erdőhasználati Szakosztály elnöke is köszöntötte a megjelenteket és hasznos tapasztalatokat kívánt a rendezvényen. Utána Virágh Csaba, a horvátországi HITTNER cég gépeit forgalmazó Agro-Alfa Kft. géptértékesítési vezetője szólt a megjelentekhez. Az erdészeti gépeket, köztük erdészeti csuklós traktorokat is forgalmazó cég már országos alkatrész- és szervizszolgáltatást működtet.



JCB 4CX kotró-rakodóra szerelt Vibrescopik cölöpverő adapter



Hittner Eco Trac 120V típusú erdészeti csuklós traktor

Bakó Csaba előadásában elmondta, hogy a megye erdeinek több mint felét az állami erdészeti társaság kezeli. Az erdőgazdaság saját gépüzemi egységekkel rendelkezik, melyeket folyamatosan fejlesztenek. A gépparkjuk meglehetősen előregedett, ezért a pótlásokat tervezetten, folyamatosan végzik. A társaságnál vállalkozókat is foglalkoztatnak, de figyelnek a kiszolgáltatottság elkerülésére. A védett területek aránya 40%, a Szentgotthárdi Erdészeti Igazgatóságnál 80% feletti, és a hozzájuk kötődő előírások nagymértékben befolyásolják, korlátozzák a fakitermelést, faanyagmozgatót.

Gárgó Csaba fahasználati előadó ismertette a társaság legfontosabb fahasználati feladatait. Elmondta, hogy többféle fakitermelési munkarendszert működtetnek a társaság erdeiben. A fakitermelés 10%-át saját, a többit vállalkozó brigádok végzik. A rövidfás munkarendszernél kézi, fogatos, gépi előkészítést alkalmaznak közelítő nyomokra. A Zsigovics-féle egységgrakatos módszerrel, közelítő kerettel, csörlővel, markolóval, zömében mezőgazdasági traktorokkal végzik el a közelítési feladatokat. A hosszúfás munkarendszert véghasználatoknál és felújításoknál részesítik előnyben. Vezérgépei a kihordó szerelvények és a forwarderek. A rönköket a vágásterületen méretre vágják, az egyéb iparifát többszörös hosszban mozgatják. A szálfás munkarendszerben csuklós törzskormányzású erdészeti gépeket és mezőgazdasági traktorokat markolóval használnak. Fenyvesekben harvesztet is működtetnek. A szű-

károk felszámolására több műszakban dolgoznak, a mennyiség a 25 000 köbmétert is meghaladta.

A Hittner d. o. o. kereskedelmi igazgatója, Dinko Turk mutatta be a gyár termékeit. Az erdészeti berendezések mellett számos ipari terméket gyártanak. Kiemelt erdészeti gépeik az Eco Trac típusú csuklós traktorok, melyek alkatrészeinek zömét maguk gyártják. A horvát erdőgazdálkodók által kedvelt erdészeti csuklós traktorokból számos európai országba is szállítanak.

A következőkben a szervezők a gépudvarban, majd erdei viszonyok között mutatták be a gépeket, adaptereket, a házigazda Kutas Lajos erdészeti igazgató irányításával.

A rendezvény középpontjában álló Hittner Eco Trac 120V és 55V típusú csörlős erdészeti csuklós traktorokat lucfenyő véghasználatban láthattuk. Mindkét gép biztonságosan közelített a felázott és lejtős erdőtalajon teljes rakománnyal. Ezen a vágásterületen mutatták be a JCB 4CX kotró-rakodóra szerelt Vibrescopik cölöpverő adaptert. A cölöpök biztonságos talajba verése szolgálja a fenyvesben történő közelítésnél a terelőfákat, és ezzel a módszerrel telepítik a vadkerítések oszlopait is.

A szomszédos területen VALTRA típusú traktorokra szerelt erdészeti munkagépeket láthattunk üzem közben. A vízszintes tengelyű szárzúzóval (FM-500-2300) kiválóan lehetett a vágásterületen maradt ágakat aprítani. A talaj-előkészítés eszközeiként az AHWI KSH-700 típusú pásztahúzó és a TPF-1 típusú hajtott tárcsás talaj-előkészítő mun-

káját tanulmányozhatták a résztvevők.

A következő bemutatón a kifejlesztés alatt álló előközelítő eszközről (melynek alap gondolata Kutas Lajos erdészeti igazgatóé), egy mezőgazdasági traktor hátsó függesztőberendezésére szerelt közelítő keret (kaloda) prototípusáról kértek véleményt a házigazdák a szakemberektől. A közelítő keret alapvetően a nehéz kézi munkát hivatott kiváltani, kisebb közelítési távolságok esetén. A terepi bemutató végén egy UNIMOG eszközhordozóra szerelt MULAG FSG-2000 típusú ágvgágó körfűrész munkáját tekinthették meg a résztvevők egy erdészeti feltáróút mellett.

A rendezvény baráti estebéddel fejeződött be, melynek kezdetén prof. dr. Horváth Béla és Nemes Zoltán szakosz-



FM-500-2300 típusú vízszintes tengelyű szárzúzó

tály-elnökök foglalták össze és értékelték a látottakat, majd megköszönték a házigazdáknak a szakmailag tartalmas rendezvény megvalósítását. A rendezvényt a helyi kollégák Kutas Lajos erdészeti igazgató vezetésével kiválóan szervezték meg. Olyan érzésünk volt, mint-

ha egy kis vándorgyűlésen lettünk volna. A rendezvényt segítette az előadások kivetítése és a hangosítás a terepen is. Az elágazásoknál erdészek figyeltek, hogy ne tévedjen el senki. Útbaigazító táblák könnyítették a tájékozódást. A terepi bemutatót a rádiós összeköttetés biztosította a szervezők és a gépkezelők között. Az estebédet készítő és felszolgáló „személyzet” is kiváló teljesítést. Külön köszönet a figyelmességért, az asztalokat díszítő kis fenyőgallyakért, a kiváló ételért és italokért. Az erdész gyakorlathoz méltó rendezvényen vehettünk részt. Köszönjük!

Prof. dr. Horváth Béla

elnök, OEE Erdészeti Gépesítési Szakosztály

Ormos Balázs

OEE Erdőhasználati Szakosztály

75 éve hunyt el Kaán Károly

75 éve, 1940. január 28-án hunyt el Budapesten Kaán Károly erdőmérnök, gazdaságpolitikus, az MTA levelező tagja, az erdőgazdálkodás újjászervezője, az Alföldfásítási program és a korszerű, első természetvédelmi törvénynek is tekinthető 1935-ös erdő-törvény fő előkészítője, az Országos Erdészeti Egyesület alelnöke, később tiszteletbeli tagja.

Halálának évfordulója alkalmából megemlékezést tartott az Országos Erdészeti Egyesület Nagykanizsai Helyi Csoportja, illetve a Zalaerdő Zrt. a neves erdőmérnök mellszobránál. Az ünnepség részeként *Rosta Gyula* vezérigazgató és *Varga Attila*, az egyesület helyi csoportjának titkára koszorút helyezett el a szobor talapatánál.

Kaán Károly életútját *dr. Baráth László* erdőmérnök idézte fel: – Hetvenöt évvel ezelőtt, 1940. január 28-án, egy borongós, hideg, téli napon pótolhatatlan veszteség érte a magyar erdészetet, egyben a nemzetgazdaságot és a hazai tudományos életet. Elhunyt Kaán Károly erdőmérnök, a Magyar Tudományos Akadémia tagja, a Földművelődésügyi Minisztérium nyugalmazott államtitkára, a XX. század első négy évtizedének legjelentősebb magyar erdészpolitikusa, az Alföld fásítá-

sának lánglelkű apostola, a magyar természetvédelem megteremtője, s nem utolsósorban máig egyik legjelentősebb erdészeti szakírónk – kezdte beszédét. Majd így folytatta: Kaán Károly a kiegyezés évében, 1867-ben született városunkban, Nagykanizsán, ezért úgy vélem, nekünk zalai erdészeknek, s a zalai erdészetben dolgozóknak külön is megítézelő kötelességünk, hogy emlékéit ápoljuk.

Miután felidézte Kaán Károly nagy ívű, érdemdús életútjának főbb állomásait, momentumait, hangsúlyozta, hogy Kaán Károly már betegen, életének utolsó percéig dolgozott. 1940. január 30-án előadást kellett volna tartania Budapesten a Természetvédelmi Társulat közönsége előtt. Előadásának írásos anyagát azonban nagy megrendülés közepette egy minisztériumi kollégája mondta el, mert Kaán Károly előtte két nappal, január 28-án meghalt. Ebben a valóban utolsó írásában – tervezett előadásában – a magyar ifjúságban látta a természetvédelem nagy ügyének letéteményesét. Mintegy testamentumként hagyta örökül szavait: „Mielőtt pedig befejezén előadásomat, reámutatni kívánok arra, hogy amint más nemzetek, mi is



csak úgy érhetünk el eredményeket a természetvédelem terén, ha ifjúságunkkal megkedveltetjük a természetet. Ha arra neveljük a fiatalságot, hogy szeresse a természet alkotásait. Ha kifejlesztjük érzékét a természeti táj szépsége iránt és a természeti emlékek megbecsülésére tanítjuk a fiatal nemzedéket.”

Kaán Károly kivételes szakmai kvalitásain és rendíthetetlen hivatástudatán túl, egész nemzetben gondolkodó, elveihez, eszményeihez tántoríthatatlanul ragaszkodó, igazi hazafi volt, aki minden gondolatával, tetteivel – nemzeteért érzett felelősséggel és kötelességtudattal – hazája boldogulását kívánta szolgálni. Munkásságának elvéülhetetlen értékeit 2012-ben Magyar Örökség Díjjal ismerték el.

Megemlékezését *dr. Mibályi Zoltán*nak, az Országos Erdészeti Egyesület egykori titkárának, az Erdészeti Lapok 1940. februári számából idézett mondatával fejezte be az erdőmérnök: „*Adj a Magyarok Istene, hogy Kaán Károly dús örökségével mindig a magyar erdőgazdaság javára sáfárkodjanak utódai, Széchenyi intelmének szellemében: Csak a múlt megbecsülésén épülhet fel a jövő!*”

Forrás: B.E./Kanizsai Hetilap

Fotókiállítás, Interforst, középkori templomok

Tartalmas egyesületi évzáró rendezvény tartottak Szombathelyen

Az évzáró rendezvény a Szombathelyi Erdészeti Zrt. által meghirdetett „Én így látom az erdőt!” című fotókiállítás megnyitójával indult. Biró Ferenc, a Szombathelyi Erdészeti Zrt. gazdasági igazgatója köszöntötte a résztvevőket, majd a fotókiállítás előzményeiről szolt pár szót.

A fotópályázat célja a Szombathelyi Erdészeti Zrt. kezelésében lévő erdők életének, növény- és állatvilágának bemutatása, valamint az erdőgazdaság közéleti létesítményeinek különböző szemszögből láttatása volt. A pályaműveket fotográfusokból és erdészeti szakemberekből álló zsűri bírálta el. A bevezetést követően felkérték Szabó Endre fotográfust, a zsűri egyik tagját, hogy méltassa a fotópályázatot és a képeket. Szabó Endre megkapó beszéde után Bakó Csaba erdőgazdálkodási igazgató (a Szombathelyi Helyi Csoport elnöke) és Biró Ferenc kihirdették a fotópályázat eredményét. A 3. helyezést Németh Máté „Hajnalnéző” című képe nyerte. Az ifjú természetfotós pár művét „Erdők, mezők, éjszakák” címmel pont egy évvel ezelőtt láthattuk, szintén egy kiállítás keretében. A 2. helyen Hunyadi Géza tagtársunk „Tavaszi” című képe végzett, mely egy rendkívül jól elkapott pillanatot ábrázol. Az 1. helyezést „Hajnali fényfürdő” című alkotásával Laki László tagtársunk nyerte el. Ezúton is gratulálunk a kiváló helyezésekért. Az elismerő oklevelek átadása után Biró Ferenc megnyitotta a kiállítást, így alkalmunk nyílt a díjazottak, valamint a többi pályázó alkotásainak megtekintésére.

A fotókiállítást követően Bakó Csaba elnök megnyitotta a 2014. évi utolsó



taggyűlést. Röviden tájékoztattott a rendkívül gazdag programokról kiemelve, hogy a Szombathelyi Helyi Csoport nagyon aktív egyesületi tevékenységet folytat és 160 fős taglétszámával az egyik legnagyobb helyi csoport. Az események felidézése után megköszönte a tagtársaknak az egész éves segítséget és kérte az aktív részvételt a következő évi rendezvényeken is.

Az elnök ezután átadta a szót a Helyi Csoport új titkárnak, Horváth Gábornak, aki beszámolt a november 28-ai vezetőségi küldöttgyűlésről. Értesülhettünk a választás eredményeiről, és a küldöttgyűlés szavazásáról a 2015. évi tagdíjat illetően. Az egyesület egy új idősothton létrehozására törekszik Új-Hermesen, az ottani határőrlektanya pályázati pénzekből való felújításával. Fontos feladatuk lesz a szakképzés és az erdei iskolák támogatása, valamint a szakosztályok működésének rendezése. Az Országos Erdészeti Egyesület

csoport titkára végezetül ismertette a 2015. évi munkatervet.

Horváth Gábor, tájékoztatója után felkérte Szegletes Ottót, a Helyi Csoport tagját, a Szombathelyi Erdészeti Zrt. műszaki előadóját „Az erdészeti gépgyártás helyzete Európában az Interforst gépkiallítás tükrében” című előadásának megtartására. 2014. július 16-18. között rendezték Münchenben a 12. Interforst nemzetközi erdészeti szakkiállítást, melyen tanulmányút keretében a Szombathelyi Erdészeti Zrt. nyolc munkatársa is részt vett. Az előadásból megtudhattuk, hogy ez a vásár Európa egyik legnagyobb kiemondottan bemutató jellegű erdészeti gépvására, melyet négyévente rendeznek. Tavaly 70 000 m²-en, 27 ország, 450 kiállítója mutatta be az erdészeti gépesítés jelenét és legfrissebb fejlesztéseit. Szegletes Ottó elmondta, hogy a gyártók kiemelt hangsúlyt fektetnek a munka és az egészség védelmére. A kiállításon aránylag kevés volt a csemetetermelést és az erdőművelést támogató gép és eszköz, a kiállított gépek inkább a fahasználatához és a faenergetikához kapcsolódtak. Ugyanakkor sok kis teljesítményű – műszaki megoldásai alapján, várható teljesítményét tekintve elsősorban farmergazdaságban és lakossági energetikai célú fafeldolgozásban alkalmazható – gépet állítottak ki. Főleg a többcélú fahasználati gépek esetében látványos a technikai fejlődés, a gépek többsége korszerű számítástechnikával támogatott.

Az LKT új vonala is megjelent a vásáron, melyek szinte prototípuszerűek. A teljesség igénye nélkül néhány kiállító



gyártó: a finn Logset, mely az első öt európai gyártó közt szerepel; a Skandináviában vezető traktorgyártó *Valtra*; az impozáns *John Deere*, melynek ergonomiailag továbbfejlesztett forwarderein a kabin a daruval együtt forgatható; a három legjobb európai gyártó között számon tartott *Ponse*; az összecusukható polikarbonát kabinos *Palfinger*. Ezen kívül láthattunk még képeket a faanyag további feldolgozására használt hasítógépekről, az egészen kisméretűektől a nagy vízszintes hasítógépekig, különböző meghajtási móddal és teljesítménnyel.

Motorfűrészek elképesztő választékát vonultatták fel a kiállításon. Ehhez kapcsolódóan pár kép erejéig a Stihl Timbersports bemutatójából is kaphattunk ízelítőt. Rendkívül élvezetes volt

látni a bemutatóban a különböző gyártók újabb és újabb fejlesztéseit, melyek a teljesítményt, az ergonomiát és az értékállóságot hivatottak szolgálni.

A beszámolót követően más vizekre eveztünk és a nemrégiben Ezüst Erdészcsillag-díjjal kitüntetett *Varga László* tagtársunk gondolatait hallgathattuk meg – fényképekkel illusztrálva – középkori templomainkról. Az előadás érdekes kérdéseket feszegetett, és olyan összefüggéseket tárt fel, amelyekbe lényegében bele sem gondolunk e rohanó világban. Pedig ezek a templomok, kápolnák még itt vannak, igaz némelyikük már lassan a felejtés homályába vész, sokuk azonban még büszkén hirdeti a letűnt korok emlékeit. Olyan szakrális helyek ezek, melyeket érde-

mes felkeresni. Erre is biztatott előadónk, s reméljük sokaknak meghozta a kedvét, hogy felkeressék a taliándörögdi templomromot, a Kézdizsentlélek határában magasodó Perkő tetején álló négykaréjos Szent István-kápolnát, vagy éppen a veleméri Szentháromság-templomot, azaz a „Fény” templomát.

Végezetül a 2014. év eseményeiből válogatott képekről, Horváth Gábor HCS titkár kommentálásában idéztük fel a felejthetetlen pillanatokat. Ezúton is köszönjük a vezetőség egész éves kitartó és odaadó munkáját! Szívvel kívánok minden kedves Tagtársamnak Békés Boldog és Sikerekben Gazdag Új Esztendőt!

Szöveg: **Khell Melinda**

Fénykép: **Markó András**

OEE Szombathelyi HCS

YPEF versenyfelhívás

Az Országos Erdészeti Egyesület és az „Young People in European Forests” (YPEF) Nemzetközi Bizottság nemzetközi tanulmányi versenyt hirdet „Fiatalok az Európai Erdőkben — 2015” címmel.

A YPEF verseny célja, hogy a résztvevő középiskolás diákok megismerjék Európa és az egyes országok erdeit, a természet és környezetvédelemben betöltött szerepüket, és az ehhez kapcsolódó erdészeti tevékenységeket. Tárgyilagos kép alakuljon ki bennük a természeti erőforrások megőrzéséről és a velük való fenntartható gazdálkodás szükségességéről saját környezetükben és európai léptékben egyaránt. A versenyhez csatlakozott országok: *Ausztria, Csehország, Észtország, Lengyelország, Lettország, Litvánia, Magyarország, Németország, Portugália, Románia, Szlovénia, Ukrajna, Szlovákia, Belgium, Svájc, Norvégia, Görögország, Finnország, Ciprus, Ukrajna* (megfigyelői státuszban).

A jelentkezés feltételei

A versenyre 2-3 fős csapatok jelentkezhetnek, a tagok nem lehetnek fiatalabbak 13 és nem lehetnek idősebbek 20 évesnél a 2014/2015-ös tanév kezdetén, azaz 2014. szeptember 1-jén. A verseny nyelve angol (minden csapattag esetében feltétel a nyelvtudás). A verseny nemzeti szakaszának első fordulójában a feladatok magyar nyelvűek, a nemzeti és nemzetközi döntő feladatai viszont kizáró-

lag angol nyelvűek. A jelentkező csapatoknak az idei évben nem kell fizetni regisztrációs díjat.

A felkészülési anyag

A verseny felkészülési anyaga 2015. elejétől a verseny nemzetközi honlapján található meg (www.ypef.eu), valamint további anyagok érhetőek el a nemzeti szakaszhoz az Országos Erdészeti Egyesület honlapján (www.oee.hu).

A verseny ütemezése

A verseny nemzeti szakasza kétfordulós. A legeredményesebben szereplő csapat jut a nemzetközi döntőbe. A nemzeti szakasz első fordulójában az európai erdőkre vonatkozó általános és az egyes országokra vonatkozó speciális kérdések alkotta teszt mellett a magyar erdőkkel kapcsolatban írandó esszé képezi a verseny feladatait. A verseny nyelve: magyar. Tervezett időpontja: **2015. március 19.**

A nemzeti szakasz döntője során az európai erdőkre vonatkozó általános és az egyes országokra vonatkozó speciális tesztkérdések alkotják a feladatlap kérdéseit. A feladatlap mellett a döntőre, adott témában tudományos posztert kell készíteni minden csapatnak (a poszter témáját és paramétereit az első forduló követően közöljük). A verseny nyelve: angol. Tervezett időpontja: **2015. május 16.**

A nemzetközi döntőbe kerülő nemzeti csapatokból sorsolással háromfős, többnemzetiségű csapatok kerülnek kialakításra. Innét kezdve e vegyes csapatok versenyeznek egymással. A csapatokra háromfordulós megméretetés vár. Az első egy teszt feladatsor megoldása a kiadott ismeretanyagból. A második forduló a szabadban, az erdőben lesz, ahol több helyszínen kell játékos feladatokat megoldani a csapatoknak. A harmadik fordulóban a csapat megadott témában egy Power point prezentációt tart a többi csapatnak, amelyben feladata a téma lehető legszakszerűbb, legeredményesebben bemutatása. A prezentáció elkészítése során a házigazdák által biztosított felnőtt segítség igénybe vehető. A versenyt a három fordulóban a legtöbb pontot gyűjtő csapat nyeri meg. A verseny nyelve: angol. Tervezett időpontja és helyszíne: **2015. szeptember, Románia, Brassó.**

Jelentkezés

Az OEE honlapjáról letölthető excel fájl kitöltésével és a ypef@oee.hu címre való megküldésével lehet jelentkezni. Figyelem! Egy iskola több csapata jelentkezhet egy excel fájl megküldésével, de csapatonként külön munkalapot kell kitölteni!

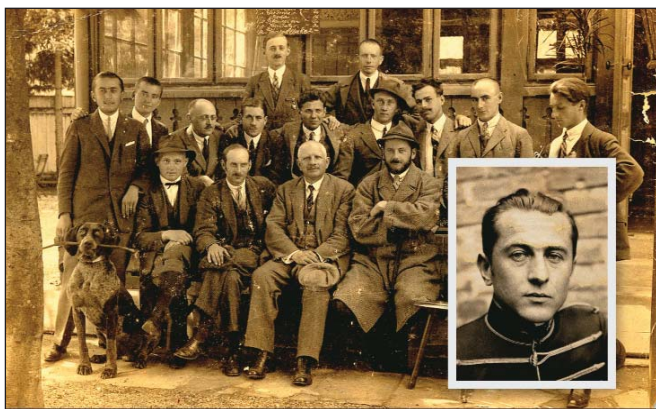
Jelentkezési határidő: **2015. február 25.**

Országos Erdészeti Egyesület, YPEF

Wágner Lajos, az Ifjúsági Kör elnöke

Ismét apámról, Wágner Lajosról írok, arról a kiváló emberről, akit korábbi írásomban már jellemeztem, és akit a már-már kihalt idős nemzedék tagjai még jól ismertek emberi tulajdonságai, vezetői készsége alapján.

Azt kevesen tudják, hogy 1935-36-ban az Ifjúsági Kör elnöke volt Sopronban. Gimnáziumi tanulmányait a tatari piaristáknál végezte 1916–1924 között. Az érettségizők tablóján van egy nevezetes ember, akit példaképének tekintett, és büszke volt arra, hogy tanítványa lehetett, ő pedig nem más, mint Öveges József, a mindnyájunk által jól ismert kitűnő fizikatanár.



Az Erzsébet-kertben

Érettségi után felvették a Soproni Egyetemre (akkori nevén M. Kir. Bányamérnöki és Erdőmérnöki Főiskola), ahova azonban csak egy évig járhatott. Apja halála miatt a család kereső nélkül maradt, így arra kényszerült, hogy elmenjen dolgozni. Csak nyolc év után került vissza Sopronba, és folytathatta tanulmányait az Erdőmérnöki Karon. Ekkor már a hallgatók között ő volt a rangidős, az egyetemi ifjúság körében nagy tekintélyt szerzett, és szinte természetes volt, hogy a soproni Ifjúsági Kör 1935. évi tisztújító közgyűlésén ő volt az egyik esélyes az elnöki posztra. Egyetemi éveiből származó fotónkon az Erzsébet-kerti kioszkban láthatjuk egyetemisták társaságában Kasztor nevű vizslájával.

A választás évenként kezdte tanulmányait Sopronban Roller Kálmán, aki az Eger melletti Felsőtrátkányban volt gondnok, majd később a „kanadai divízió” vezéralakja volt, az ő elbeszéléséből olvashattunk (Gyökerek és Lombok) a választásról. Az elnöki tisztségért folyó versengésben apámon kívül



Az Ifjúsági Kör új vezetősége

még egy jelölt volt: az akkor hivatalban lévő elnök, Sopp László, akit Roller „szentimrés úri fiú” jelzőkkel illet. Wágner Lajos (alias Maxi) a „kampány” idején nemigen hallatta szavát, a nagy többség mégis őt választotta az Ifjúsági Kör elnökéül. Az elnökválasztásról és minden olyan eseményről, amely az Ifjúsági Körrel kapcsolatos volt, a „Sopronvármegye” című újság rendszeresen beszámolt. Az újság szavaival élve, elnökké választották Wágner Lajos erdőmérnök-hallgatót, a „régis gárda legértékesebb tagját”, az alelnök Vörös Lajos, a titkár pedig Bándly Imre lett.

A fotón a megválasztott új vezetőséget látjuk, középen elnöki vállsalaggal Wágner Lajos elnök, tőle balra Modrovich Ferenc nagynevű professzor (mindig csokornyakkendőben), továbbá az alelnök, titkár és a választmányi tagok.

Az Ifjúsági Kör elnöki tisztsége abban az időben igen nagy tekintélynek és elismertségnek örvendett, egyenrangú partnere volt az Egyetem vezetőinek. Modrovich Ferenc, a Soproni Egyetem kiváló professzora, aki tíz éven át az Ifjúsági Kör tanárelnöke volt, „elnöktársának” szólította a kör elnököt. Wágner Lajosnak baráti jó viszonya volt a professzor úrral.

Hálával tartozom ifj. Sarkady Sándor könyvtári és levéltári főigazgatónak, aki apám elnöki tevékenységéről értékes dokumentumokat kutatott fel és adott át nekem, ebből merítettem az akkor történeteket.

Wágner Lajos, az újonnan megválasztott elnök első lépése az volt, hogy bemutatkozó látogatást tett Sopron város polgármesterénél, dr. Sopronyi-Thurner Mibálynál, aki a város elismert személyisége volt. Neki köszönhető, hogy Sopron befogadta az Egyetemet 1919-ben. Az Ifjúsági Kör elnökének látogatása a város első emberénél udvariassági gesztusértékkü, ezen túl azonban volt egy fontos küldetése. A történet a következő. A korábbi elnökség idején az egyetemi ifjúság és Sopron város vezetői között bizonyos okok miatt a kapcsolat erősen megromlott, a feszültség olyan mértékű volt, hogy kölcsönösen távolmaradtak egymás rendezvényeiről, a polgármester nem fogadta az Egyetem hallgatóit. A kiváló diplomáciai érzékkel rendelkező Wágner Lajos elnök elérte, hogy az ellentétek elsimultak, „helyreállt a barátságos viszony a város és a műegyetemi ifjúság között”, mint ahogy azt városi lapban olvashatjuk. Sopron lakossága őszinte örömmel fogadta mindezt, hiszen az Egyetem szerepe meghatározó volt



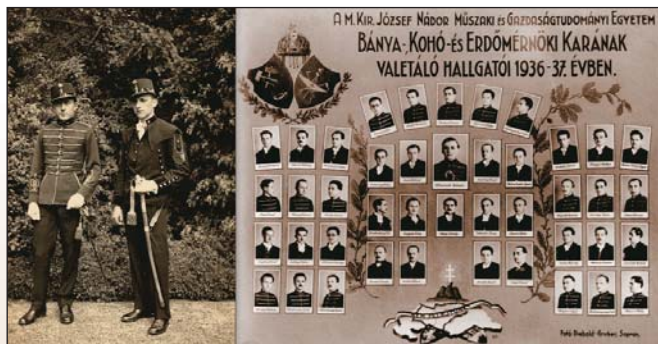
Újságcikkek az Ifjúsági Körrel

akkoriban a város életében. A fotón az ezekről az eseményekről szóló cikkeket mutatom be.

A lapban az egyetem hallgatóit következetesen „műegyetemi ifjúság” néven említik. Ennek az a magyarázata, hogy 1934-től az Erdőmérnöki Kar (a Bánya- és Kohómérnöki szintén) a M. Kir. József Nádor Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetemhez – röviden a Műegyetemhez – tartozott. Wágner Lajos diplomáján a két aláíró *gróf Teleki Pál* rektor – a későbbi tragikus sorsú miniszterelnök – és *Roth Gyula* dékán.

Az 1935. év nagy eseménye volt Sopronban a bicentenáriumi ünnepség megrendezése egyetemünkön. 1735-ben indult a bányászati felsőoktatás – a mai egyetem őse – Selmecbányán, ennek méltó megünneplését az Ifjúsági Kör készítette elő, és szervezte meg. Az évforduló ünnepén jelen volt Sopron város polgármestere, a kormány részéről eljött *dr. Hóman Bálint* vallás és közoktatási miniszter. Hozzájuk intézte nagyhatású köszöntő beszédét Wágner Lajos köri elnök, akinek zárógondolataiból idézem a következőket. „*A jövő Magyarországának mi, a mai ifjúság leszünk tartóoszlopa, adjanak meg nekünk még több alkalmat arra, hogy a becsület, a megértés és a munka jegyében méltók lehessünk elődeink nevéhez, erkölcséhez.*”

Az erdész egyetemisták egyenruhája, a walden volt az ünnepi viselet, amelynek akkori formáját apám hagyatékában őrzött fotón és tablóképen láthatjuk. Wágner Lajos az erdészek, a mellette álló bányáshallgató a bányászok és kohászok egyenruháját viseli. Ez utóbbit grübennek nevezték.



Walden, grüben és tablókép

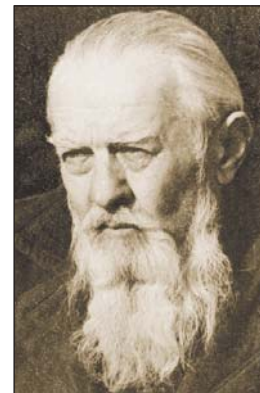
A tablón apámon kívül van néhány ismert személyiség, többek között *Hladonik István* valétaelnök, Vörös Lajos bányamérnök-hallgató, aki apám elnöksége idején alelnök, *Szűcs Ferenc*, apám jó barátja (1959-ben benne volt a felvételi bizottságban). És a legismertebb személy *Nagy Károly* (a valétaelnök alatt középen), teljes nevén Böszörményi Nagy Károly, akit mindenki egyszerűen csak Dzseki bácsi néven ismer, és akiről anekdoták, tréfák sokasága kering egykori diákjai körében. Sokáig volt egyetemista, diákévei a harminc évet meghaladják. Nagyon sokan vizsgáztunk nála, és nevettünk egyéni humorán. Róla elmondhatjuk, hogy jelenség volt, mi több: egyéniség volt.

Apám idejében volt még egy ember, bizonyos *Fükkő Csalogány*, aki Dzseki bácsihoz hasonlóan szintén hosszú ideig járta egyetemünket, azzal a különbséggel, hogy ő soha nem végezte el. Elsősorban matekvizsgáiról vált híressé, ő volt, aki az integrál jelet violinkulcsnak nézte, a szinusz 30 fokot pedig úgy határozta meg, hogy nem lehet valami nagy szám. Vele történt a következő kis epizód. Az osztrák határ közelében állott a Hubertusz vendéglő, az egyetemisták kedvelt szórakozóhelye, ennek emeleti részén foglalt helyet Wágner

Lajos menyasszonyával (később az anyám). Az emeletre egy falépcső vezetett, amelyen megjelent kissé imbolyogva Fükkő Csalogány. A lépcső feléig jutott el, amikor meglátta fönt az elnöki párt, akadozó nyelven így szólt: „mély tiszteletem az Elnök úrnak és kedves menyasszonyának”, közben mélyen meghajolt. A meghajlás olyan mélyre sikerült, hogy zuhanó repüléssel a földszinten találta magát.

A mozgalmas és örömteli egyetemi évek után a megpróbáltatásokkal és kihívásokkal jellemezhető élet, gyakorlati pályafutásának nehéz évei következtek. Ebben volt egy félelemmel teli háborús időszak, azután következett a rettenetes Rákosi-korszak a maga gyötrelmeivel, és mindezek keményen megviselték apámat.

Ezekről előző írásaimban már beszámoltam. Mindenesetre gazdag élettapasztalatokkal, de megfáradt idős, meglehetősen zárkózottá vált ember volt, amikor elérte a nyugdíjkorhatárt. Még néhány évig MERT-átvevőként dolgozott az erdőgazdaságnál. Az viszont felvillanyozta kissé, amikor az egri Dobó Gimnázium és Szakiskola vezetői felkérték gyakorlatvezetőnek az erdésztagozatos osztályokban. Itt előtérbe került az erdőgondnoki beosztásokban szerzett gyakorlati tudása és az a tulajdonsága, hogy jó érzékkel bánt a diákokkal. Olykor találkozom akkori diákjaival, mindig nagy szeretettel és tisztelettel emlékeznek róla.



Wágner Lajos 74 évesen

Az erdésznek készülő diákokat gazdag élettapasztalataiból merített bölcsességekkel nevelte, tanította. Akkori diákjainak egyike apám intelmeit feljegyezte, és egy könyvében megemlékezik róla. Mint írja: „*Wágner Lajos bácsi unikumnak számított a gyakorlatvezetők között, fiatal erdész éveiből történeteket mesélt, versidézetekeket mondott, dalt énekelt, imitálta és magyarázta a vadászat kürtjeleit, tanította az Erdő főbászát, régi selmecbányai rigmusokat kántált.*”

Az 1964. évi egri vándorgyűlés programjában szerepelt az „erdészek szakosítása” című előterjesztés. Ezt komoly érvekkel támasztották alá, elsősorban azzal, hogy a „technika fejlődése az ismeretek magasabb szintű elsajátítását követeli”. A felvetést sokan támogatták, még a Soproni Egyetem is kiállt mellette. Wágner Lajos még a 60-as években elmondta diákjainak, hogy a „kerületvezetői rendszer megszüntetése valamelyik odafönti nagyokosnak a találmánya, az kimúlik felöletek. Nem kell sokat várni, és ti kerületvezető erdészek lesztek”. Neki lett igaza.

Apám bölcsességei közül még egy témát emelek ki, ez pedig a vadászat. Tudni kell róla, hogy fiatalabb éveiben szenvedélyes vadász volt, e téren is bőséges tapasztalatokat, élményeket gyűjtött. Az erdésztagozatosoknak a következőket mondta: „a vadászat a legnemesebb, a legszebb, a legerdészebb és a legjobb embert vizsgáztató hivatás, passzió, foglalatosság”. Alapelve volt: „amilyen ember vagy valójában, legbelül, magadban, olyan vadász leszel”. Azt hiszem, ehhez nem kell kommentár.

Folytathatnám a sort, de talán ez is elegendő apám jellemének megismeréséhez. A róla szóló korábbi írásaim, kiegészítve az itt írottakkal, mind-mind hozzájárulnak Wágner Lajos, e nagyszerű ember emlékének megőrzéséhez.

Wágner Tibor
okl. erdőmérnök

JEGYZŐKÖNYV

az Országos Erdészeti Egyesület elnökségének
2015. január 23-án, 10.00-kor kezdődött üléséről

Az ülés helyszíne: Budapest, Erdészeti Információs Központ (1021 Bp. Buda-keszi út 91.)

Jelen vannak:

Elnökség: Zambó Péter elnök, Kiss László, Andrésiné dr. Ambrus Ildikó és Mocz András alelnökök, dr. Oroszi Sándor SZB elnök, Dobre-Kecsmár Csaba, Köveskúti Zoltán, Spingár Péter, Szabó Tibor és Szentpéteri Sándor régióképviselek (10 fő).

Tanácskozási joggal: Bak Julianna EB elnök, Lomniczi Gergely főtitkár, Nagy László EL főszerkesztő

Kimentését kérte: Gencsi Zoltán régióképviselek, dr. Sárvári János a Könyvtár őr

Az ülést megnyitva Zambó Péter az új elnökség első, alakuló ülésén köszöntötte a megjelent elnökségi tagokat, meghívottakat. Megállapította, hogy az elnökség 10 fővel határozatképes. A jegyzőkönyv vezetésére Lomniczi Gergelyt, a hitelesítésre dr. Oroszi Sándort és Szentpéteri Sándort kérte fel. Fentieket, és az ismertetett napirendet az elnökség egyhangúan elfogadta.

Az első napirendi pontban az elnökség tagjai röviden beszámoltak szakmai életútjukról és az elnökségi munkával kapcsolatos terveikről, céljaikról. Az elnökségben öt fő a korábbi ciklusban is vezető tisztségviselő volt, hatan újonnan kerültek a testületbe. Bak Julianna bemutatta az Ellenőrző Bizottság tagjait, Lomniczi Gergely főtitkár pedig a titkárság dolgozóit.

A második napirendi pontban Zambó Péter ismertette a leköszönő és az új elnökség közötti átadás-átvétel Alapszabályban rögzített rendjét, majd javaslatot tett a 2015–2018-as időszakra szóló egyesületi működési stratégia kidolgozására. Fentiekkel kapcsolatban az elnökség a következő határozatokat hozta.

1./2015. (01. 23.) elnökségi határozat: Az átadás-átvételt az elnök és az általános alelnök bonyolítja le, az átadás-átvételi jegyzőkönyv elkészítése a főtitkár feladata. A jegyzőkönyvet az Ellenőrző Bizottság elnöke ellenjegyzi. Az átadás-átvételt a soron következő elnökségi ülésig le kell

bonyolítani, a jegyzőkönyvet az ülésen be kell mutatni.

A szavazáson jelen van 10 fő elnökségi tag. Szavazatok: 10 igen, 0 tartózkodás, 0 nem.

2./2015. (01. 23.) elnökségi határozat: Az elnökség a 2015–2018-as időszakra szóló stratégia és a 2015. évi munkaterv előkészítésével megbízza Andrésiné dr. Ambrus Ildikó, Szabó Tibor, Szentpéteri Sándor tagokat és Lomniczi Gergely főtitkárt. Az elnökség tagjai 2015. február 15-ig küldhetik meg írásos javaslataikat, amely alapján a készítő a 2015. márciusi elnökségi ülés elé terjesztik a terveket.

A szavazáson jelen van 10 fő elnökségi tag. Szavazatok: 10 igen, 0 tartózkodás, 0 nem.

A harmadik napirendi pontban dr. Oroszi Sándor SZB elnök javaslatot tett az Erdészeti Lapok Szerkesztőbizottságának tagjaira. Az eddigi tagok mellett javasolta az erdészeti hatóságnál és az erdészeti kutatásban dolgozó kollégák bevonását a szerkesztőbizottsági munkába.

3./2015. (01. 23.) elnökségi határozat: Az elnökség az Erdészeti Lapok szerkesztőbizottsági tagjának a 2015–2018-as időszakra a következő személyeket kéri fel:

dr. Bartha Dénes, Detrich Miklós, Haraszi Gyula, Lengyel László, Lomniczi Gergely, Puskás Lajos, dr. Sárvári János, dr. Schiberna Endre, Wisnovszky Károly.

A szavazáson jelen van 10 fő elnökségi tag. Szavazatok: 10 igen, 0 tartózkodás, 0 nem.

A negyedik napirendi pontban Zambó Péter elnök ismertette a Díj Bizottság javasolt összetételét. A Díj Bizottság elnökből és 8 tagból áll, az egyesületi kitüntetések vonatkozásában bekéri, kezeli, értékeli és rangsorolja a kitüntetési javaslatokat, valamint közreműködik a nem egyesületi kitüntetések előterjesztéseinek kezelésében. A tagok közül 6 főt a régiók javaslata alapján kér fel az elnökség a munkára. A 2015. évi kitüntetési javaslatok beküldési határideje 2015. március 15., a kitüntetések átadása 2015. június 27-én, a kaposvári Vándorgyűlés keretében történik.

4./2015. (01. 23.) elnökségi határozat: Az elnökség a Díj Bizottság elnökének és tagjainak a következő személyeket kéri fel a 2015–2018-as időszakra:

dr. Kosztka Miklós elnök,
Szabó Tibor József, az elnökség képviselője,
Bús Mária, a szakosztályok és tanácsok képviselője,
Bogdán József, a Közép-Magyarországi Régió képviselője,
Duffla Ferenc, az Észak-Alföldi Régió képviselője,
Kovács Gyuláné, az Észak-Magyarországi Régió képviselője,
Puskás Lajos, a Dél-Alföldi Régió képviselője,



Ripszám István, a Dél-Dunántúli Régió képviselője,
Zsuppán Ernő, a Nyugat-Magyarországi Régió képviselője.

A szavazáson jelen van 10 fő elnökségi tag. Szavazatok: 10 igen, 0 tartózkodás, 0 nem.

Az ötödik napirendi pontban Lomniczi Gergely főtitkár ismertette a 2014. május 8-án elfogadott Alapszabállyal kapcsolatban érkezett törvényszéki hiánypótlást. Ennek értelmében szükséges az Alapszabály egyes rendelkezéseinek módosítása a döntéshozó szerv, azaz a küldöttgyűlés és az elnökség üléseinek nyilvánossága tekintetében, a nyilvánítások vezetése és nyilvánossága tekintetében. Így módosítani kell a preambulumot, a 9. §. 6., 8. és 12. § 1. pontjait, valamint a 12. § 7. és a 13. § 3. pontját az elnökség döntéshozatala tekintetében. A vezető tisztségviselőket név szerint felüntetve új rendelkezésként beépítésre kerülnek a 12. § 13. és a 17. § 14. pontjai. A törvényszék emellett kéri az érvényes tagnévsort, amelynek személyenkénti aláírását aránytalan tehernek ítéli a titkárság, ezért kéri a Törvényszéket, hogy ettől méltányosságból tekintsen el. Bak Julianna ismertette az Ellenőrző Bizottság jóváhagyását a kiküldött tervezettel kapcsolatban, azzal a két megjegyzéssel, hogy a preambulum módosítása ebben a formában furcsa, kizárólag a jogászi javaslat miatt érdemes elfogadni, illetve a vezető tisztségviselők címének feltüntetése nehézséget fog jelenteni a későbbi esetleges változások átvezetésének szükségessége miatt. Lomniczi Gergely ismertette Nagy Frigyes küldött Alapszabályt módosító javaslatát. Az elnökség a kérdést megvitatta úgy döntött, hogy a módosítás csak a törvényszéki hiánypótlásban kéréket tartalmazza, egyébként a működési rendet finomító módosítási javaslatokkal később foglalkozzon az Egyesület.

5./2015. (01. 23.) elnökségi határozat: Az elnökség az előterjesztésben foglalt változtatásokkal az OEE Alapszabályának egységes szerkezetbe foglalt módosítását elfogadja, és azt a küldöttgyűlésnek elfogadásra javasolja.

A szavazáson jelen van 10 fő elnökségi tag. Szavazatok: 10 igen, 0 tartózkodás, 0 nem.

A hatodik napirendi pontban Zambó Péter elnök ismertette az Erdész Idősothton létrehozásának tervét, amelynek

létrehozására megfelelő helyszínek kínálkozik a volt Sopron-Hermesi Határőr Lakatya épülete. Az előző elnökség az épületet 2013 őszén megtekintette. Az ingatlan (Sopron 9401/1 és Sopron 9401/2 hrsz.) a Magyar Állam tulajdonában van, a Magyar Nemzeti Vagyongazdálkodási Zrt. tulajdonosi joggyakorlása alá tartozik. A nemzetgazdasági miniszter döntése értelmében az Országos Erdészeti Egyesület közhasznú szervezetként használati megállapodás kötésével az állami vagyongazdálkodásra vonatkozó jogszabályok alapján használatba veheti az épületet. Az épület teljes felújításra, átalakításra szorul, amihez megfelelő források előteremtése szükséges. Az elnökség megtárgyalva a kérdést a következő pontokat fogalmazta meg a használati szerződéssel kapcsolatos tárgyalások alapelveiként: ingyenes használatba kapja az Egyesület az ingatlant; a működtetéshez biztonságosan elegendő időtartamra szóljon a megállapodás; a felmondási feltételek, határidők ne vesztélyeztessék az idősothton működését; az idősothton létrehozásának megvalósulása esetén a használati megállapodás az Egyesületre nézve hátrányos jogkövetkezmény nélkül felbontható legyen. A megállapodás megkötéséhez az elnökség a küldöttgyűlés beleegyezését kéri.

6./2015. (01. 23.) elnökségi határozat: Az elnökség felhatalmazza az Egyesület elnökét, hogy az MNV Zrt.-vel a Sopron-Hermesen tervezett Erdész Idősothton épületének használati megállapodása tekintetében tárgyalásokat folytasson és az Egyesület számára kedvező feltételek elérése esetén a megállapodást aláírja.

A szavazáson jelen van 10 fő elnökségi tag. Szavazatok: 10 igen, 0 tartózkodás, 0 nem.

Az egyebek napirendi pontban Zambó Péter tájékoztató az Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület elnökével folytatott megbeszélésről, a X. Bányász-Kohász-Erdész Találkozó egri rendezésében való részvétel-



ről. Ismertette az erdei jégkárral foglalkozó tematikus nap tervezetét, amit a közmédia a köztársasági elnök felkérésére szervez 2015. március 1-jén. Beszámolt az FM-ben az Erdőtörvény módosítását előkészítő munkacsoportok megalakulásáról, ahol az OEE az FM stratégiai partnereit tömörítő munkacsoportban szerepel. Lomniczi Gergely főtitkár beszámolt a NATURA 2000 erdők kezelésével foglalkozó LIFE pályázat partnerségi szerződésének aláírásáról. Ismertette Ormos Balázs megkeresését a soproni Erdőgép Központ jövőjével és a géptani füzetek digitalizálásával kapcsolatban, melynek részleteit az egyesületi stratégia készítése kapcsán tárgyalja az elnökség. Szintén tájékoztató az Erdészeti Szaporítóanyag Terméktanáccsal a Paulownia ültethetőségének kérdésében közösen készített közleményről. Szabó Tibor beszámolt az Ópusztaszeri Emlékparkban az erdészek ismételt bevonásáról, a kapcsolatok reménybeli rendeződéséről. Andrésiné dr. Ambrus Il-dikó tájékoztatót a Bedő Albert születésének 175. évfordulója alkalmából március 20-ra tervezett átsóthalmi rendezvényről, ahová kérte az OEE képviselőinek megjelenését.

Az ülés végén Zambó Péter elnök megköszönte az elnökség munkáját és az elnökségi ülést bezárta. Az elnökség tagjai az ülést követően megtekintették a Wagner Károly Erdészeti Szakkönyvtár restaurált műtárgyait és a Könyvtár mellett a titkárság új irodáit.

kmf.

Zambó Péter
elnök

Lomniczi Gergely
jegyzőkönyvvezető

Hitelesítők:

Szentpéteri Sándor
régióképviselő

dr. Oroszi Sándor
SZB elnök

Dr. Danszky István (1927–2014)



2014. december 8-án reggel 7:10-kor, 88. életévében visszaadta lelkét teremtőjének – szölt a rövid hír! De hát ki is volt dr. Danszky István?

Neve a mai fiatal erdészeknek talán csak az ún. „Danszky-

féle” erdőművelési munkagépsor (Danszky-féle altalajlazító) révén lehet ismerős. Az idős, ma már nyugdíjas erdész korosztály számára viszont nagyon is ismert személyiség volt.

A születési évére tekintve nyugodtan elmondhatjuk: nemcsak az erdészeti szakma szempontjából, de Magyarország történetében is egy igen nehéz és bonyolult-zavaros időszaknak volt az aktív szereplője 1945–1990 között. Az, hogy az erdészeti szakma a különböző politikai és gazdasági változások ellenére töretlenül helyt állt, így az említett időszakban is, annak a szakgárdának köszönhető, melynek jeles tagja volt. Ne felejtjük el: középkori erdeink ebből az időszakból származnak, valamint azt sem, hogy Magyarország erdősültsége ebben az időszakban jelentősen növekedett! Nem kell és nem is szabad erre az időszakra erdészeti szempontból szemlesütve tekintenünk. Inkább igyekezzünk helyükre tenni a dolgokat.

Tehát ennek a kornak volt aktív részese. Személyisége egyes vélemények szerint megosztó volt. Nem törekedett arra, hogy szeressék, inkább a szakmai korrektséget, újítást tartotta szem előtt. Ennek egyik, talán fő oka, a világégés poklában szétesett családjában keresendő. Családi körülményeiről, dolgairól nem beszélt, e témát tabuként kezelte. Ha erről faggatták, elzárkózott mindenfajta megnyilatkozástól. Ezt mi is tisztelben tartjuk, egy kivétellel! Szeretett felesége, a szintén erdőmérnök családban született *Istvánffy Eleonóra* korai halálát valójában élete végéig nem tudta feldolgozni. Gyermekek sem örvendezték meg őket. A családi problémákat, tragédiákat munkába meneküléssel igyekezett feledtetni. Óriási terheket cipelt, görgetett maga előtt, amelyekre még újabbak és újabbak rakódtak. Azt gondolta talán, hogy a rengeteg, jól elvégzett munka majd megszabadítja terheitől? Amíg fiatal volt, könnyebben vitte ezeket... Öregségére viszont a munka öröme elszállt, a terhei pedig megmaradtak. Sőt! Előtte kerülhettek! Miközben sokat segített másokon, ő maga egyre magányosabb lett. Igen fáj neki, hogy élete értelmének tartott, szeretett szakmája is elfordult tőle. Pedig iskolateremtő munkássága alapján nem ezt érdemelte. Szakmájáért, ezen belül az erdőművelésért az utolsó lehetéig küzdött. Jogos, vagy jogosnak vélt igazáért a világ végéig is elment, perlekedett érte. Emiatt sok barátot is elveszített. Élete jól összevethető a fa, az erdő életével is. A felnövekedett fiatal, középkorú fa, erdő könnyen átvészeli a nehéz időszakokat, jól tud hajlatozni az erős szélben, meg tudja tartani magát. Ám öreg-

korára nehezen viseli a megpróbáltatásokat, növekedése leáll, letörnek ágai, egyre nagyobb árnyék vetül rá fiatalabb társai felől, gyökerei sem bírják a terhet, így már egy nem túl erős szél is derékba töri, vagy kifordítja tövestül.

1927. július 23-án született Tenkegörmében (Gurbediu, ma: Románia), mely a Partiumban, Bihar megyében, Nagyváradtól délre, Nagyszalontától keletre található.

Iskoláit helyben, illetve Nagyváradon végezte, ahonnan sikeres felvételt nyert Sopronban az Erdőmérnöki Karra. A főiskolára kalandos körülmények között jutott el. Sopronba menet a nyugat felé vonuló nyilasok elkapták, besorozták leventének, ahonnan sikerült megszöknie. Nehéz, de szép diákévek után 1949-ben erdőmérnöki oklevelet szerzett. Egy momentumra szívesen emlékezett vissza ebből az időszakból: firmái a balkezeket folyamatosan azt suholyolták beléjük, hogy az életükben tartásuk szem előtt „a bizalom, az őszinteség és a szolidaritás” hármasságot. Elmondása szerint e szerint élt, ehhez tartotta magát! 1949–1950 között a Győri Erdőgazdasági Nemzeti Vállalatnál főelőadóként tevékenykedett. Ott ismerkedett meg leendő feleségével. 1950–1952 között a Devecseri Állami Erdőgazdaság előadója volt, majd 1952–1953 között a Fejér megyei Erdőgazdasági Egyesülés erdőművelési főelőadója. 1953–1954 között az Állami Gazdaságok és Erdők Minisztériumának előadójaként, csoportvezetőjeként dolgozott. 1954–1968 között az Országos Erdészeti Főigazgatóság erdőművelési osztályvezetője. 1968–1970 között a Mezőgazdasági és Élelmezésügyi Minisztérium erdőművelési csoportvezetője. 1970–1975 között az Erdészeti Tudományos Intézet műszaki-gazdasági tanácsadója. 1975–1990 között az Országos Vetőmag és Szaporítóanyag Felügyelőség igazgatóhelyettese, a Mezőgazdasági Minőség Intézet Kertészeti és Erdészeti Igazgatóságának igazgatója. 1992-ben vonult nyugállományba. Szakirodalmi tevékenysége máig hatóan jelen van. Ő szerkesztette a *Magyarország erdőgazdasági tájainak erdőfelújítási, erdőtelepítési irányelvei és eljárásai* című, az egykori Országos Erdészeti Főigazgatóság kiadványát, az *Erdőművelés I-II. Irányelvek, eljárások, technológiák* című szakkönyvet, az ún. „Zöld könyvek” – *Magyarország erdőgazdasági tájai* sorozatot és még számos egyéb szakmai kiadványt.

Jelentős eredményeket ért el a szabadalommal is védett (összesen 7 szabadalom) erdőfelújítási eljárásban – komplex munkagépsorral – tuskós, gyökeres vágásterületen többretegű lajtázásos-mélyműveléses végrehajtással. Az általa alkalmazott technológiával Magyarország erdőösztési hátraléka is jelentősen csökkent!

Társadalmi tevékenysége során az OEE Erdőművelési Szakosztály tagja volt, majd 1968–1972 között elnöke. A MEDOSZ Erdészeti Bizottság tagja (1960–1968); MTA Erdészeti Bizottság tagja (1968–1990). Megkapta a Kiváló Dolgozó (1954; 1958) és a Munkaéremrend Arany fokozata (1964) elismeréseket.

2014. november 16-án otthonában elesett, combnyaktöréssel kórházba került, de állapota gyorsan romlott. Az igen gazdag, küzdelmes életpályája 2014. december 8-án ért

véget. Kívánságának megfelelően második családja szűk körében 2014. december 29-én helyezték örök nyugalomba a Farkasréti temetőben, első felesége mellé. Lelke vélhetőleg az égi erdőkben végre nyugalomra talál. Reménykedjünk, hogy életének értelme: az erdő, az iránta való szeretete és az erdőinkért végzett tevékenysége nem múlik el nyomtalanul az itthon maradottakban.

Molnár Gábor

Hubai Gruber Miklós (1949–2014)



Az erdészek általában korán kelők. Ők a hajdani, hajnali Falurádió adásában gyakran hallhatták a nevét. Csak közvetlen környezeté tudta, hogy valójában egy erdőmérnök hangja hozta hozzánk sajátos, min-

denre kíváncsi riportjaival a valóságot.

Fegyvermeken született, hetediként egy tizenegy gyermekes családba. E népes „fészekaljban” nevelkedni, felnőtté cseperedni önmagában elég ahhoz, hogy az élet szövényes bugyraiból a jót, a rosszat megfelelő empátiával kezelje. Igazoltnak látszik, amit csilagképe sugall, mely szerint a bolygók állásakor születettek véghezviszik, amit elterveztek.

Törökszentmiklóson járt gimnáziumba, majd állami ösztöndíjjal a felvidéki Zólyomban végzi az erdőmérnöki egyetemet. Tökéletesen elsajátította a szlovák nyelvet, melynek későbbi élete során nagy hasznát veszi.

A hetvenes évek elején – mint oly sok erdész – a termelőségmozgatók sajátos szakmai magányában – Mikhóháza és Tarnalelesz környékén – vesz részt az ország erdőterület-növelő tevékenységében. Öt év után a mátrai erdőgazdasághoz szegődött, majd a természetvédelem közkeletjének jelentkezett.

Munkahelyei mindenre kiterjedő tanulást garantáltak ahhoz, hogy immár szakmailag felvértezve, szlovák nyelvtudását kamatoztatva elvállalja a Magyar Rádió szlovák nyelvű szerkesztőségében felajánlott munkát. Valósággal fürdőzött az új követelményekkel járó feladatokban. A sajátos szellemiséget igénylő burokból készíthette rövidebb, hosszabb tudósításait. Szabadnak érezte magát. Szűkebb pátriájából, az ott történetekről küldte anyagait a miskolci helyi, és a budapesti Kossuth adónak.

Ő is méhészkedett, mint édesapja, mely tevékenységben nagy örömet lelt. Ha méheivel bíbelődött, jól érezte magát. Az apró gyűjtőgetők soha nem csapták be.

Egyesületünkkel akkor kötött szorosabb kapcsolatot, amikor meghívót kapott az újságírók évente szervezett szakmai kirándulásaira, melyeknek minden percét élvezte. Nyitott szemmel járt, mindig észrevéve a szakma kérdéseiről nyilatkozó mögött az embert. Csillagképe szerint empatikusnak kellett lennie. Az volt.

Nem szerette a szószegő embert.

Egy alkalommal kesergett, hogy le kellene adnia egy anyagot a még novemberben is

kint legeltető pásztorokról, de „Nem volt rá érzésem” – mondotta.

Ezeket a szakmai kirándulásokon örökös hálótársam volt. Jókat nevettünk, beszélgettünk. Amikor ígéretével bajban volt, akkor is egy szobában aludtunk. Még éjfélkor is a le nem adott, és a másnapi határidő lejártától „reszelte az ördög”.

Reggel felajánlottam, hogy leszek én a birkapásztor. Most az egyszer, ha gondolja. Vakarta a fejét és arról győzködött, hogy etika is van a világon, a rádiózásnál meg különösen. Aztán a déli harangszó újra figyelmeztette, hogy fogytán az idő.

– No, jól van, testvérem próbáljuk meg, végül is nem veszthetek semmit, mondta. Ha nem lesz jó, nem küldöm el.

Félrehúzódtunk, és felvettük a közel ötperces anyagot. Majd fél órába telt, mert közben gurultunk a nevetéstől. Otthon este még babrált rajta, reggel meg telefonált, hogy leadták az anyagot előbb a miskolciak, majd a Kossuth is vagy kétszer. A montírozott kutyaugatás, meg a bégetés tökéletessé tette a riportot. Lelkemre kötötte, ami alól később feloldozott, hogy nehogy kitudódjon, mert a kegyes család az állásába kerülhet. Nem tudódott ki.

A humán beállítottságú erdőmérnököt nem mindennapi élettapasztalata készítette, hogy gondolatait papírra vesse. Rövidebb-hosszabb elbeszélései, novellái azután könyv formájában jelentek meg.

A rádiós Kondor Katalin írja a „Döntetlen” c. kötetének fűlszövegében:

„Ezért aztán ő bizony szembemegy a világgal: nem rohan. S mert nem rohan, van benne valami „régimódi”. Ugyanis látni valóan ráér. Ráér észrevenni a szépet, a jót, a tartalmasat, a meghatót, a szívszorítót: mindezt, amiért élni érdemes, mert emberi, s mert felemelő...”

Az a nem mindennapi megtiszteltetés érte, hogy a kötet címadó novellája szóbeli érettségi tétel volt hajdani gimnáziumában.

Hát ilyen emberként élt barátom, Hubai Gruber Miklós.

Nyugodjál békében.

Pápai Gábor

Dr. Bánky József (1938–2014)

Erdőmérnöki kitüntetéses oklevelének 1961. évi megszerzése után 1961–62. években az Állami Erdőrendezés Budapest Egri Kirendeltségén műszaki előadóként (erdőrendező) dolgozott. 1962–71. között a Nyugat-bükki Állami Erdőgazdaság, majd jogutódjának, a Mátrai Erdő- és Fafeldolgozó Gazdaságnak alkalmazottja mint mélyépítési előadó, majd erdészvezető (Felsőtárkány). A Kerületi Bányaműszaki Felügyeletségén sikeres vizgát tett a „külfejtéses művelésű bányák biztonsági szabályzatából”, és „robbantási biztonsági szabályzatából” és vezette az erdőgazdaság ilyen irányú munkáit. 1971–73 között az Észak-magyarországi Vízügyi és Közműépítő Vállalat (ÉVIÉP Eger) termelési csoportvezetője és irányítja a vállalat Borsod és Nógrád megyei építkezéseit. 1971–72. években, másodállásban tanár az egri Dobó István Gimnázium és Erdészeti Szakközépiskolában. 1973–75. között a Győr-Sopron Megyei Vegyipari Vállalatnál üzemvezető. 1976-tól 2000-ig, nyugdíjazásáig az Erdészeti és Faispári Egyetem Földmérési és Távérzékelési Tanszékének oktatója, egyetemi adjunktus.

A BME Továbbképző Intézetében „Építőipar, Geodéziai tanfolyamot” végzett. Egyetemi doktori fokozattal rendelkezett, melyet „Summa Cum Laude” minősítéssel nyert el. Rendszeresen részt vett a tanszék kutató munkáiban, jegyzetírásaiban, mérnök-továbbképző és szakmérnöki képzéseiben. Az Országos Erdészeti Egyesületnek 1961. óta tagja volt. Számos szakmai előadást tartott szerte a helyi csoportoknál. Munkásságát „Kiváló Újító” oklevél bronz fokozatával (1969.), három alkalommal „Kiváló Dolgozó” jelvénnel (1966., 1967., 1972) ismerték el.

Elszoruló szívvel, csordulól könnyel emlékezünk volt kollégánkra.

Dr. Bánky József 1975-től 25 évig volt a Földmérési és Távérzékelési Tanszék dolgo-

zója, és vett részt a Geodézia és Fotogrammetria tárgyak oktatásában, erdőmérnök-hallgatók generációi ismerték és szerették. Oszlopos tagja volt annak az oktatói gárdának, mely a 92-es évfolyamtól „A TANSZÉK” címet kapta.

Számos kutatásban, külső földmérési munkában vállalt szerepet. Kutatási területe az erdészeti ortofotók és a fotoértelmezés. Kiváló erdészeti-műszaki szakemberként ismertük meg. Rendkívül alapos és türelmes, ember-, diák- és igazságszerető jellem volt. Sokat köszönhetünk neki. Mindig ellátott minket őszinte véleményével, tanácsaival, ami nélkül biztosan szegényebbek, mások lennénk.

Drága Jóska bátyám, valamennyi volt kollégád nevében búcsúzom.

Nyugodjál békében!

Dr. Czímber Kornél

Új belépők



Baranya megyei

Helyi Csoport: Városiné Pap Krisztina erdésztechnikus; **Buda-**

pest ÁESZ Helyi Csoport: Nagy

László egyéb felsőfokú; **Debreceni**

Helyi Csoport: Mázló Sándor Zoltán

tanuló; **Erdélyi Helyi Csoport:**

Demeter Csaba erdész, Lőrinczi Má-

téfi Tibor erdőmérnök, Jakab Gáspár

erdőmérnök, Kovács Kázmér erdő-

mérnök, László Ildikó erdőmérnök,

Szász Péter erdésztechnikus, Balogh

Ernő erdésztechnikus; **Győri Erdő-**

gazdasági Helyi Csoport: Garay

Margit egyéb felsőfok; **Kaposvári**

Helyi Csoport: Bogdán Balázs er-

dőmérnök; **Mátrafüredi Helyi**

Csoport: Tóth Veronika tanuló, Cső-

ke Márk tanuló, Velkei Viktor tanuló,

Csáki Mihály tanuló, Tari Bálint tan-

uló, Bíró Dávid tanuló, Pribelszki

Zsolt tanuló, Szabó János tanuló,

Rendek Szabolcs tanuló, Tácsik Dá-

vid tanuló, Kómár Dániel tanuló,

Batki Norber tanuló, Lengyel Ádám

tanuló, Papp Gábor tanuló; **Miskol-**

ci Helyi Csoport: Molnár Katalin

egyéb felsőfok, Horváth Ádám tanu-

ló, Darvas Tamás erdőmérnök, Dó-

zsza Viktor Zsolt tanuló; **Nagykani-**

zsai Helyi Csoport: Bekő Balázs

erdésztechnikus, Kalamár Gergő er-

désztechnikus; **Sopron Hallgatói**

Helyi Csoport: Kazal Márton Kál-

mán egyéb középfok; **Soproni He-**

lyi Csoport: Zámbo Zoltán erdész-

technikus; **Vértesi Helyi Csoport:**

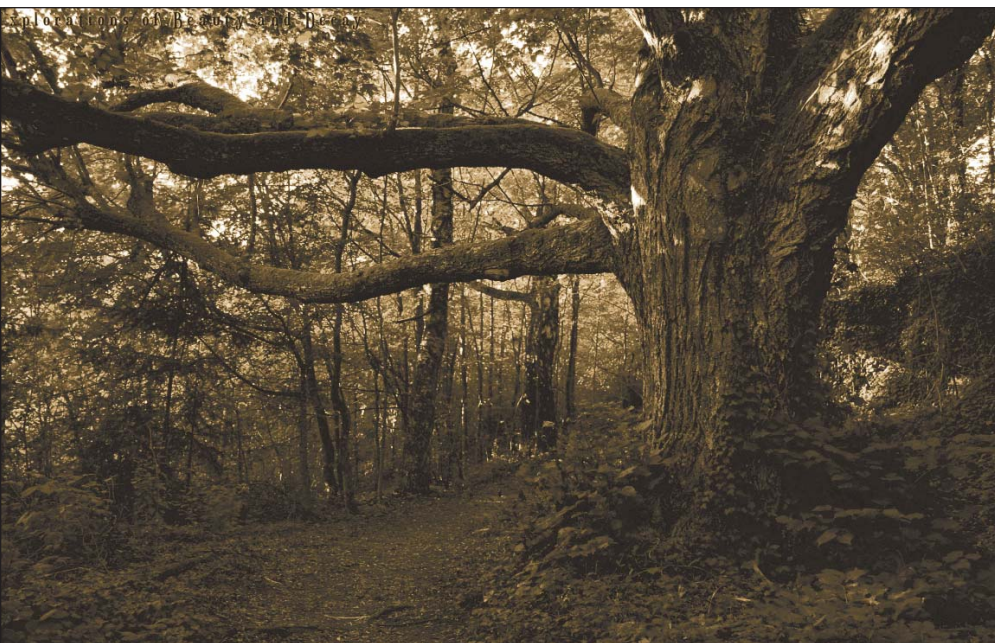
Kiss Szilárd erdésztechnikus; **Viseg-**

rádi Helyi Csoport: Varga Éva

egyéb felsőfok; **Zalaegerszegi He-**

lyi Csoport: Dr. Cey-Bert Róbertné

egyéb felsőfok.



Kalábriaiak árnyékában

Ha a Benyovszky név kapcsán arra kérnénk az Olvasót, hogy azokat a földrajzi tájneveket sorolja fel, melyek az első pillanatban e családnévéről az eszébe jutnak, minden bizonnyal gróf Benyovszky Móric utazásainak, kalandozásainak színhelyei, a Felvidék, Lengyelország, Szibéria, Kamcsatka, Franciaország vagy éppen a távoli Madagaszkár kerülne fel a képzeletbeli listára. Tolna megye csak a történelmi család múltját részletesebben ismerő keveseknek, vagy a helyismerettel rendelkezőknek ötlene fel.

Pedig a szépen csengő nevű Tengelici Parkerdő mélyén áll – a gondos kezek révén nem régiben újjávarázsolt és újjászentelt – Benyovszky-kápolna. De mit keres ez az ősi család Tolnában, mely a *Károly Róbert* elleni merényletben részvétele miatt a 14. században Lengyelországba menekült, és a nikápolyi csatában tanúsított bátorságuknak köszönhetően, majd egy évszázaddal kiűzetésük után, újra hazára lelt Trencsén vármegyében.

A magyarázat a nemesi családok jól ismert bonyolult leszármazástanában, a genealógiában keresendő. A Benyovszkyak a 16. században, *Benyovszky György* négy fia nyomán, négy nagyobb családi ágra bomlottak szét, terebélyes családfává kiteljesítve a későbbi leszármazottak gyökereit. Néhány évszázad múlva az ún. *Burián-ág* utódai szereztek birtokot – házasság révén – Tolna megyében, a Tengelici homokvidéken.

Benyovszky Béla és *Tengeliczy Gindly Mária* frigyének gyümölcseként született meg 1874-ben *Benyovszky Rezső*, aki a család jelentős kiterjedésű birtokainak jó szemű gazdájaként, katonaként és később politikusként is sikeresen megállta a helyét a korszak viszonyai közepette. A főnemes magánélete azonban számos tragédiát tartogatott. Első felesége halála mellett, öt gyermeke közül csak egy élte meg a nagybácska gyermekkort, de a felnőtté válást már sajnos ő sem.

Nem véletlenül áll csendes magányában a kápolna a fenyők árnyékában. A gróf építette fel 1913-1914-ben fia emlékére, aki 13 évesen tragikus baleset áldozata lett. Sok évtizeddel később, 1954-ben az édesapát is itt helyezték örök nyugalomra. A Burián-ág leszármazottainak sora ezzel végleg megszakadt.

A kápolna azonban nem őrizhette békében az ott nyugvók nyugalalmát, mert vandál kezek sorozatosan feltörték, a temeteket sírjukból kiszórták, s vittek mindent, ami mozdítható volt. Az embertelen 20. század erre volt csupán képes.

2014 éledő tavaszán a Gyulaj Erdészeti és Vadászati Zrt. kezdeményezésére és munkájának köszönhetően, a Szombathelyi Erdészeti Zrt. hathatós és önzetlen támogatásával, a Benyovszky – család halottai újra nyugalomra lelhetnek a teljes egészében felújított kápolnájukban, reméljük immár véglegesen.

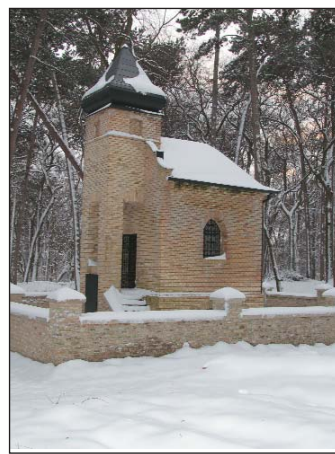
Felettük a hazánkban igen ritka kalábriai fenyők (*Pinus nigra* spp. *calabrica*) szép példányai állnak őrt, az egykori családi kúria védett arborétum jellegű parkjának emlékeként, amely ma a Tengelic Parkerdő nevet viseli. Dél-Olaszország csizmájának hegyén honos feketefenyő alfaj állománya mellett további 50 fajjal lel otthonra a parkerdőben, számos védett madárfaj mellett.

A különleges hangulatú erdei környezetben megbújó kápolna, a maga egyszerű szépségével, méltó módon állít emléket hazánk egyik ősi történelmi családjának.

Nagy László

Kis kép: **Göbölös Péter.**

Nagy kép: **Villányi Csaba**/Flashbackphoto/MúzeumCafé





Brüsszelben nincs napirenden az akác tiltása

Uniók biztosokkal egyeztetett Fazekas Sándor miniszter

Több, Magyarország számára kiemelt jelentőségű témáról egyeztetett Fazekas Sándor földművelésügyi miniszter Karmenu Vella környezetpolitikáért, tengergyűrt és halászatért, valamint Vytenis Andriukaitis, egészségügyért és élelmiszer-biztonságért felelős biztosokkal a mezőgazdasági és halászati tanácsülés alkalmával. Karmenu Vella biztos tájékoztatást adott arról, hogy az idegenhonos özönfajok (más néven invazív fajok) uniós listájának kialakítására 2015 folyamán kerül sor. Az előkészítő testületet a Bizottság vezeti, annak munkájában a tagállamok is részt vesznek. Magyar kérdésre válaszolva a biztos elmondta, hogy a hungarikumnak minősülő fehér akác társadalmi és gazdasági jelentőségével tisztában vannak, ennek megfelelő megoldásra törekszenek, a betiltást nem tekintik reális alternatívának. A biztos kiemelte azt is, hogy elsődlegesen az EU-ban széles körben még el nem terjedt, gyors intézkedésekkel kezelhető káros fajokkal szükséges foglalkozni, ahogyan ezt az uniós jogszabály is kimondja. Ígéretet tett arra, hogy a lista előkészítése során folyamatosan egyeztetnek Magyarországgal.

Forrás: **FM Sajtóiroda**

http://www.oee.hu/hirek/agazati-szakmai/akac-brusszel_nincs_tiltas

Élénkül hazánkban az agrárhitelezés

Az erdészeti termékpályán működő termelői csoportok számára is

Az agrárhitelezési piac is meglódult az elmúlt hónapokban. Részben a Magyar Nemzeti Bank növekedési hitelprogramjának köszönhetően soha nem látott eszközfejlesztések, hozamemelkedések jellemzik a gazdaságokat. A kereskedelmi bankok oldaláról is érkezik segítség a termelőkhoz, a Magyar Fejlesztési Bank (MFB) hamarosan megjelenő hitelkonstrukciói pedig a vállalkozásoknak kedveznek. A Magyar Fejlesztési Bank az év végén hirdette meg új forgóeszköz-hitelprogramjait, azonban annak részletei még nem ismertek, de a kormányhatározat alapján jelentős összeget biztosítanak az agrárvállalkozásoknak. A hitel az erdészeti termékpályán működő, minősített elismeréssel rendelkező termelői csoportoknak is elérhető lesz.

Forrás: **Magyar Hírlap**

http://www.oee.hu/hirek/agazati-szakmai/agrarhitelezes_elenkules_hazai

♦♦♦

150—180 000 rászoruló kap tüzelőanyag-támogatást a télen

Időben odaért a szociális célú tűzifa a településekre

Időben odaért a tűzifa a településekre, január elejéig a megrendelt szociális célú tűzifa 40,5 százalékát szállították le az igénylő önkormányzatoknak. A Bel-

ügyminisztérium közölte, hogy ez év elejéig 63 710 erdei köbméter tűzifát szállított az érintett önkormányzatoknak. A szaktárca adatai szerint 2013-ban kétmilliárd forintból közel 120 ezer szociálisan rászoruló segítették tüzelőanyag-támogatással, a most rendelkezésre álló hárommilliárd forintnak köszönhetően idén 150—180 ezerre nő ez a szám.

Forrás: **MNO, MTI**

http://www.oee.hu/hirek/agazati-szakmai/idoben_szocialis_tuzifa

♦♦♦

Komoly károkat okoznak a mezei pocok a hazai erdőterületeken

Engedélyezi a NÉBIH a Redentin használatát

A 2014. évi túlszaporodás és az év végi enyhe időjárás hatásának következményeként már nem csupán szántóföldi területeken okoznak kárt a mezei pocok. Az erdészeti hatóság jelentései alapján több dunántúli erdészeti területen is megjelentek a rágeszálók. A mezei pocok (*Microrus arvalis*) már eddig is jelentős gazdasági kárt okozott. Somogy megyében a Mecsekerdő Zrt. erdészeti területén 78,4 hektár erdőfelújításos tölgy telepítésében tett kárt. Tolna megyében pedig a Gyulaj Erdészeti és Vadászati Zrt. Tamási Erdészeti pusztított, ahol több mint 200 hektár cser- és kocsányos tölgyecsmete gyökerét rágtá meg, valamint az idősebb állományt is megrongálta.

Forrás: **NÉBIH**

http://www.oee.hu/hirek/agazati-szakmai/nebih_redentin_mezei_pocok_erdo

HASZNÁLJA TAGSÁGI KÁRTYÁJÁT!

Az Országos Erdészeti Egyesületben fennálló tagságot 2012-től tagsági kártya igazolja. Az OEE-kártya tulajdonosa egyre több kedvezményt vehet igénybe a különböző vásárlási lehetőségektől kezdve a vadász-házi szállásokig. Az aktuálisan elérhető kedvezmények listája a **www.oee.hu** oldalon olvasható, évente egy alkalommal az Erdészeti Lapok is közli.

Az Egyesület vezetése a kártya használatára biztat minden egyesületi tagot! A kedvezményrendszer igazi értékét, minél szélesebb körű elfogadottságát a rendszeres kártyahasználat alapozza meg. A kártya névre szóló, sorszámmal és vonalkóddal ellátott, az Egyesület titkársága évente érvényesíti. A 2015-re szóló érvényesítő matricákat azon tagok kapják meg a helyi csoportokon keresztül, akik teljesítették az adott évre vonatkozó tagdíjfizetési kötelezettségüket.

A kedvezményrendszerrel és a tagsági kártyával kapcsolatos bármely kérdésben felvilágosítás kérhető az Egyesület titkárságán (titkarsag@oee.hu, 06 1 201 6293) vagy a helyi csoport titkároknál.



Partnereink:



RÖNKHINTA

